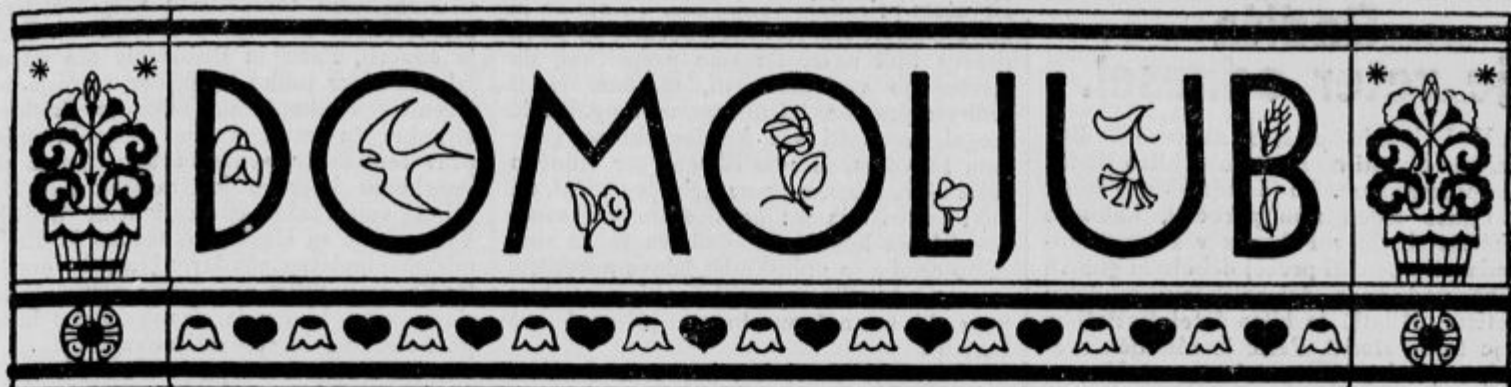

Ustavlo Jugoslovanske kmetijske zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za inozemstvo 60 Din. — Poslano štetiška 1 Din. — V inostranstvu dolga vsaka drebna vrtila ali nje prostor 10 Din.

Izhaja vsako sredo ob 6 shturaj. — Spati in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročniki, reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6.

Zapostavljanje Slovenije na celi črti.

Dalje imamo reko Muro. Reka Mura je bila za časa Avstrije dobro regulirana, a ker naša vlada ni dala potrebnega denarja za popravilo in vzdrževanje te regulacije, vsa regulacijska dela po večini propadajo kakor n. pr. v Apački dolini, na murskem polju in v Prekmurju. Vsled zanemarjanja regulacijskih del na Muri, uničuje ta reka leto za letom v Apački kotlini in na murskem polju velike množine dobre zemlje. Uničila je že več sto ha rodovitnega polja. Tok reke ogroža na nekaterih mestih cele vasi, n. pr. v Prekmurju in celo železnico Ljutomer—Murska Sobota.

Savinja je hudournik, ki skoraj vsako leto poplavlja in trga polja in travnike v okraju Gornji grad in Celje. Nešteto komisij je že napravilo načrt za regulacijo tega hudournika. Zadnji čas ogroža Savinja posebno mesto Celje. Ob vsakem večjem deževju ali naliveu preplavi Celje.

Nadalje naj navedem reko Krko. Ta reka sicer ne spada med hudournike, a večkrat izstopi, in to še v polnem času, tako, da se večkrat pripeti, da kmetje ne morejo riti dobiti zelene krme za živino, kar je posebno neugodno, in bi bilo nujno potrebno, da se čimprej izvrši regulacija in da se skrbi za čim hitrejši odtok, da se tamošnji kmetje rešijo teh nezdod.

Reka Pesnica je že regulirana na spodnjem in zgornjem delu, toda srednji del, približno 10 km, je še nereguliran, a je regulacije najbolj potreben.

Regulacijska dela na Sori pri Medvodah so se pričela izvrševati na podlagi dež. zakona z dne 26. junija 1912. Dela so se ustavila v oktobru istega leta. Za dovršitev te regulacije so preračunjeni stroški na 4 milijone dinarjev, ki so pa bili porazdeljeni na 8 obrokov po 500.000 Din, tako da bi se ta regulacija dovrši v 8 letih. Ker so se prizadele občine obvezale prispevati k tem stroškom 20% in to deloma v denarju, deloma v lesu ali delu, bi prišlo na državo v obrokih le po 400 tisoč dinarjev, kar bi naš visoki proračun prav malo obtežilo. Tu čaka v to svrhu ustanovljena zadruga in orodje, občina dela prošnje, jaz sam sem že večkrat osebno v poljedelskem ministrstvu in pri generalni direkciji voda pritiskal, toda zaman. Vlada za take svrhe nima pare. Štejem si v

dolžnost, opozoriti g. ministra, da se že zgrajena regulacija okrog 3 km na tej progi prav temeljito ruši in da je resno ogrožena cela desna stran že reguliranega brega. V tem kraju je uničila in odplavila reka že nad 100 oralov rodovitne zemlje.

Regulacija Kamniške Bistrice se je pričela leta 1913. na podlagi dež. zakona z dne 10. junija l. 1913. Na tej reki se sicer delo počasi nadaljuje, a bilo bi želeli, da bi se dalo v to svrhu več kreditov na razpolago in da bi se delo čimprej dokončalo. Toda tudi za ta nadaljevalna dela ne najdemo v proračunu nobenega kredita.

Navedel sem tu le glavne, večje reke v Sloveniji, na katerih je bilo regulacijsko delo že v teku, a se po prevratu po večini ni nadaljevalo. V kolikor so se pa regulacijska dela še nadaljevala, so se zadnji čas popolnoma ustavila, kar je jasen dokaz, kako mačehovsko se postopa tudi na tem polju z našo Slovenijo. Čim več plačujemo, tem manj dobivamo. (Klici na levice: Tako je!)

Poleg že navedenih rek imamo še vse polno drugih manjših potokov, tako zvanih hudournikov, ki bi jih bilo nujno potrebno regulirati in napraviti obrambne nasipe, da ne bi ob vsakem naliveu trgali zemljo, rušili hiše, gospodarska poslopja itd.

Vodovodi.

Za vodovode je vsako leto ustavljena v proračun gotova vsota, a Slovenija ne dobi od tega ničesar. V sedanjem budžetu je stavljena vsota v te svrhe 5.040.000 Din, a za izredne izdatke 4.000.000 Din. Ako mi računamo procentualno po vplačanju davkov v državno blagajno, bi moralo od te vsote pripasti Sloveniji za zgradbo vodovodov skoraj 2 milijona dinarjev, ako pa računamo po številu ljudi, bi Sloveniji pripadlo 800.000 Din. (Ivan Pucelj: Zahtevaš malo. — Žebot: Saj ste vi v vladi, zakaj niste preskrbeli več. Samo za militarizem in za druge take stvari imate denar, a za koristne naprave ga nimate. — Kremžar: 60 vas je.) Koliko je Slovenija dobila v te svrhe državne podpore, odkar obstoji naša država? Kolikor nam je znano, je dobila Srednja vas v Bohinju 20.000 Din, in nekaj malega občina Begunje. Vo-

KMEČKI TABOR

na Slivnicah pri Kostanjevici.

V nedeljo, 25. t. m. bo na Slivnicah ob 10 sv. maša, nato pred cerkvijo tabor, na katerem govorita poslanca Sušnik in Žebot. — Popoldne ob 2 bo v dvorani v Kostanjevici občni zbor okrajne Kmetijske zveze.

Načelnstvo.

dovod za Dovje—Mojstrano je že dve leti dograjen. Stal je preko 700.000 Din. Tozadevne načrte so napravile naše oblasti ter se je s strani višjih uradnikov občanom priporočalo, da naj z delom pričnejo, ker dobijo lepo podporo. Tamošnji posestniki so v dobri veri, da bodo dobili podporo, res pričeli z delom, so vodovod zgotovili, a podpore ni in je ni. Večkrat sem v to svrhu storil korake, toda vse prošnje in vse urgence so bile zaman. Zaradi tega so bili tamošnji posestniki prisiljeni, da so se morali močno zadolžiti.

Isto tako je z vodovodom na Grosupljem. Vse delo je dovršeno, a podpore še do danes ni.

Vodovod za Grahovo je tudi že dve leti zgrajen. Ljudje so se nadejali podpore, posebno že, ker jim jo je obljubil takratni aktivni minister g. Pucelj, a podpore še do danes ni.

Za vodovod Rateče so načrti že izdelani in odobreni, a se z delom ne more pričeti, ker država ne da denarja.

Načrt za vodovod v Kovorjah je že izdelala prejšnja deželna uprava, a se z delom ne more pričeti, ker poljedelsko ministrstvo ne da podpore.

Za vodovod v Suhi Krajini, Hinje, Dobropolje in Struge je izdelala načrte že bivša avtonomna dež. uprava. Te načrte odobrilo sedanje poljedelsko ministrstvo že pred dvema leti, a zadeva se ne more rešiti, ker država noče dati na razpolago potrebnih denarnih sredstev.

Nujno potrebni bi bili še sledeči vodovodi: v Trebeljem, v Stražišču, Mavčičah, Zabnici, Pogorjah in Halozah, kjer hodi od 10—15.000 ljudi ob suši po dve uri daleč po vođo. Istotako bi bil nujno potreben vodovod v Slov. goricah, kjer so tudi zelo obljubljeni kraji, ki ob suši tipe strašno pomanjkanje vode.

Prepričani smo, da bi bili vodovodi in regulacije rek že davno izvršeni, če bi mi še imeli svojo avtonomijo, kar naše ljudstvo prav dobro ve.

Radića je veter odnesel.

V Beogradu plešejo naravnost divji ples. Človek niti ne more tako hitro slediti tem spremembam. To je hujše kot v kinu.

Danes teden smo poročali, kako je Radić na shodu v Pakracu v svoji gostobesednosti nametal precej debela in grčava polena pod noge železniškemu ministru Miletiću. Miletić je hitro letel k Pašiću, kaj je treba storiti. Pašić je Miletiću svetoval, naj odstopi ter tako zruši Uzunovićevo vladu in zopet njemu pot pripravi. Miletić je odstopil, toda skrivne pa dovolj krepke sile, ki se bore zopet Pašića, so hitro znale najti leka: namesto Pašićevega prijatelja Miletića je prišel v vladu kot železniški minister Vasa Jovanović, kot finančni minister pa dr. Perić, pristaš Ljube Jovanovića.

Radić, ki je čutil od tajnih sil močno oporo, pa ni še odnehal, temveč je še naprej začel napadati svoje tovariše v vladi, zlasti Pašićeve prijatelje. V prvi vrsti so bili prizadeti minister za socialno politiko Simonović, katerega je Radić imenoval kvartopirca, dalje ministra Marka Gjuričića in državnega podtajnika Bogoljuba Kujundžića. Vsi ti so ogorčeni podali svoje ostavke. To je ostale radikalne ministre, ki so vendarle postali sili Radićevih napadov, tako zjelo, da so sklenili, da mora Radić takoj odstopiti, sicer je vlade konec. Radić se je tega sklepa sicer ustrašil, toda udal se ni. Zanašal se je na tiste močne sile, katerim je služil kot orodje v boju proti Pašiću. Vendar se mu je upanje izjavilo. Zakaj v boju proti Pašiću je Radić že izvršil svojo nalogo in sedaj — tako so sklenile tiste tajne sile — lahko gre, ker je prav tako oziroma še veliko bolj nesposoben za vladu kot Pašić.

Ker Radić ni hotel odstopiti, je Uzunovićevo vladu podala ostavko ter je bila takoj podpisana nova vladu pod Uzunovićevo predsedstvom in s starimi imeni, le ministri Radić Stjepan, Radić Pavle in Krajač manjkajo in so njihova mesta nezasedena. Ostala pa sta radićevska ministra dr. Nikić in dr. Superina, ki sta že dolgo časa kazala ost proti Radiću ter se bližala radikalom.

S tem je bil Radić vržen iz vlade, Radićeva stranka pa se je razcepila.

Sedaj se bo začel boj med radićevci. Nikić in Superina morata potegniti za sabo vsaj 30 radićevcev, da bo vladu nimela večino. Če pa jih ne dobijo, bo vladu morala pritegniti kakšno drugo stranko, če bo hotela ohraniti večino. Misli se na liberalce, ki so na vsako kupčijo pripravljeni in ki jim je glavno na tem, da se vzdrži najstrožji centralizem magari z nasiljem.

Nikić in Superina sta krepko na delu, da pridobijo na svojo stran kolikor mogoče veliko radićevcev. Dosedaj sta jih dobila osem ter so že osnovali svoj klub v narodni skupščini. Klub Hrvatske seljačke stranke.

Predsednik novega kluba je kmetijski poslanec Kovačević, ki je izjavil:

»Kmet sem in Vam bom popolnoma po kmetjsko povedal. Pribeževanje politika je

Hrvatom prizadela veliko zla. To zlo se je moralo popraviti. Hrvatje hočemo, da bo ta država tudi naša. Če smo prepričani, da izvršujemo vse dolžnosti, moramo imeti tudi vse pravice. Mislim sem, da bo g. Radić mogel popraviti vse krivice, ki se gode nam Hrvatom, in sem iskreno ter odločno šel z njim. Ko sem se na delu prepričal, da moji tovariši in jaz ne služimo interesom hrvatskega kmetijskega ljudstva in da smo samo orodje za politiko Radićeve porodice, smo ga sklenili zapustiti in iti po tistem potu, ki bo našemu kmetu prinesel več koristi.

Nikić je začel ljut boj proti Radiću. Odredil je preiskavo proti Radićevi banki v zadrugi, češ, da se je posojilo, namenjeno kmetom, dajalo kapitalistom. Vložil bo tudi tožbo zoper Radića, ker ga je imenoval žepnega tatu.

Tudi vladu bo začela odločen boj proti Radiću. Najprvo ga bodo vsi tisti, ki jih je Radić razžalil, tožili. Ker Radić ni poslanec, bo seveda moral pred sodišče.

Opozicijske stranke: Davidovičeva, SLS, muslimanska in zemljoradnička so se posvetovale ter ugotovile, da nova vladu nima večine za sabo, da je nesposobna uvesti varčevanje v državno gospodarstvo in popravno proračuna, da se ni izjavila, da bo odločno preganjala korupcijo in da ne kaže nobene pripravljenosti, da bi državljanom povrnila zakonitost in da bi se prenehalo s sedanjimi nasilji. Opozicija bo zato še nadalje nastopala proti vladi.

Bilanca Radićeve politike.

G. Stjepan Radić je zaenkrat zaključil svoje delo v vladi. Za koliko časa: ali samo za nekaj mesecev ali za vedno, tega zaenkrat ne vprašamo. Jasno je samo to, da se je s svojim nediscipliniranim govorjenjem in obnašanjem pri opoziciji in pri radikalih docela osvojal. Človek s takimi lastnostmi, kot jih ima Radić, je za vladu popolnoma nesposoben, o tem se nam zdi, so si vse stranke, razen njegovih najožjih pristašev, edine.

Prav pa je, da za to dobo, v kateri je Radić pomagal porivati voz naše države, napravimo kratko bilanco njegove politike. Ta bilanca je tembolj potrebna, ker so pri nas samostojneži, odkar so pod Pucljevim in Prepeluhovim vodstvom prijadrali v hrvatsko radivščino, na polna usta hvalili Radića kot odrešenika Jugoslavije.

Dokler je Radić tičal doma, je bil njegov program: republika, federacija, seljačko (kmetjsko) gospodarstvo. Tako sijajno ni znal nihče govoriti o lepoti republike, o potrebi federacije in o važnosti kmetijskega gospodarstva kot gosp. Radić. Govoril je tako navdušeno, da je cela Hrvatska drla za njim, govoril tako krepko, da je moral bežati iz države ter na posled itti v ječo.

Za uresničenje svojega programa pa g. Radić ni znal ali ni hotel storiti več kot da je navdušeno govoril in krepko zabavljal. V narodno skupščino, kjer je bila edina možnost, da se kaj naredi proti

velesrbskemu centralizmu radikalov, pribeževancev in žerjavovcev, ni šel. Radić je govoril, Pašić in Pribežević sta pa delala, in sicer toliko lažje, čim manj je bilo Hrvatov v skupščini. Tako je Radićeva stranka že pred svojim spreobrnjenjem prav toliko škodovala hrvatskemu in slovenskemu ljudstvu kot radikalna in liberalna velesrbska centralistična politika. Vprav zato se slovensko trezno in hladno misleče ljudstvo nikdar ni moglo oprijeti Radićeve politike razen par političnih koristolovcev, ki jim je stranka samo hrbel, po kateri se da splezati navzgor.

Pred letom dni pa je Radić, ko je bil v ječi, naenkrat zasukal jadra na svoji barki ter jo udaril na nemalo začudenje vsega sveta baš v nasprotno smer. Republiku je zavrgel, federacijo je zavrgel. Kar je bilo včeraj belo, je bilo danes črno, kar je bilo včeraj ogenj, je bilo danes voda. Republika in federacija sta bila ceni, po kateri je Radić mogel priti iz ječe.

Da bi se Radić opravičil zaradi svoje skrajno čudne politike, je zatrobil v začuden svet: Res je, mi smo žrtvovali republiko in federacijo ter sprejeli ustavo, radikali pa so sprejeli naš seljački, kmetijski program. Mi gremo v vladu zato, da se bo jugoslovanskemu kmetu zopet začelo dobro goditi.

In tli so v vladu. Skoraj eno leto dni je že, odkar vladajo radićevci in odkar so radikali prevzeli radićevski kmetijski program.

Nihče ni pričakoval, da se bodo takoj v prvih mesecih poznale Radićeve kmetijske in gospodarske dobrote, zakaj vsaka huda rana se počasi zdravi. Toda v enem letu bi se Radićeva kmetjska in gospodarska politika morala poznati.

In v resnici se danes prav krepko pozna, da so radićevci sedeli v vladi. Kjer je bila prej ena rana, sta danes dve, kjer je bila prej majhna krivica, je danes velika.

Le površno pogledimo!

Davki! Vsi smo bili v resnici prepričani, da se bo pod Radićem vsaj davčno breme izenačilo, da ne bomo Slovenci dva- in trikrat več plačevali kot naši južni sodržavljan. Naši poslanci so sto in sto-krat poudarjali to krivico, vlada je priznala, da imamo prav, toda ostalo je tako kot doslej kljub temu, da smo Slovenci že popolnoma izmозgani in gospodarsko skoraj uničeni. Radićevci so za vse davčne krivice zvesto in brez pomisleka glasovali, k rani, ki smo jo imeli že od prej, so vsenkoli še novo. Nikdar v Jugoslaviji še nismo naračunali 13 milijard drž. stroškov, ki jih bomo relativno največji del morali plačati Slovenci, kot v dobi Radićevega kmetijskega gospodarstva.

Finančni odbor je sklenil, da se znižajo carinske postavke za vse tiste predmete, ki jih morajo kmetje uvažati od drugod, poljedelsko orodje, stroji, galica itd. S tem bi kmetje prihranili veliko stotisočakov. Radićevci pa niti tega niso dosegli, da bi se ti sklepi predložili narodni skupščini, da bi jih odobrila. Naši kmetje morajo še naprej plačevati bajno visoke vsote za potrebščine iz drugih držav, dočim morajo svoje pridelke vedno ceneje prodajati.

NOVICAR

Prosvetni dan.

Prosvetna zveza v Ljubljani bo priredila v St. Vidu nad Ljubljano dne 16. maja prosvetni dan. Obnenem se bo vršila slovesna blagoslovitev šentviškega Ljudskega doma, ondodna Blaž Potočnikova čitalnica bo obhajala 60 letnico svojega obstoja, Orel pa 20 letnico. Spored je naslednji:

Dopoldne:

1. Ob pol 8 sprejem na kolodvoru.
2. Ob 8 I. govor: Družina, dr. Anton Breclj.
3. Ob 9 slovesna sv. maša. II. govor: Cerkev in prosvetno delo. Dekan V. Zabret.
4. Ob 10 poklonitev društev na Blaž Potočnikovem grobu. III. govor: Slava prednikom. dr. Terdan. — Žalostinka združenih zborov.
5. Ob 11 blagoslovitev novega doma:

- a) Pozdrav društva.
- b) Pozdrav župana.
- c) IV. govor: Naš dom, dr. Korošec.
- d) Foerster: »Če gospod ne zida hiše ... Petje.

Popoldne:

1. Ob 2 litanijske in šmarnice.
2. Ob 3:
- a) Koncertna točka godbe.
- b) V. govor: Čuvajmo značaj domačije, dr. Karl Capuder.
- c) Koncert »Pevske zveze«.
- d) Razdelitev nagrad.
3. Prosta zabava in godbeni koncert.
4. Ob 8 slavnostna akademija Orla.

Na predvečer prosvetnega dneva se bo vršila v vrhu proslave 60 letnice Čitalnice še posebna akademija, katere spored bomo pravočasno objavili.

In proračun za kmetijstvo! Naravnost norčevanje iz našega kmeta, ki tvori 80% prebivalstva v državi. Za povzdigo živino-reje, mlekarstva, sadjarstva, za zdravje živini, za kmetisko izobrazbo itd. smešno nizke vsote, dočim so za armado določene milijarde. In za vse to so glasovali radičevci s Pucljem vred.

Na drugi strani pa se je v državni upravi vprav v zadnjem letu razpasla tako grda korupcija, da že smrdi po vsej Evropi. S tiskovnim zakonom, ki so ga baš radičevci najbolj naprej tiščali, pa so pomagali radičevci potegniti zastor čez ves ta gnoj, da se v državi naprej še lahko kra-dejo milijoni kmetijskega denarja.

To je kratka in resnična bilanca radičevske politike v zadnjem letu.

Slovenski samostojneži so lahko ponosni na svoje voditelje zlasti na Puclja in Prepeluha, ki sta jih pripeljala v okrilje Radičeve stranke.

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

Dobitki loterije za Orlovski stadion.

I. glavni dobiček: spalnica za 2 osebi iz mahagonija 25.000 Din; II. glavni dobiček: novo motorno kolo 20.000 Din; III. glavni dobiček: blago za nevestino opremo 15.000 Din; IV. dobiček: srebrni servis za 6 oseb 10.000 Din; V. dobiček: šivalni stroj 5000 Din; VI. dobiček: moško kolo 3500 Din; VII. dobiček: kuhinjska posoda 2500 Din; VIII. dobiček: blago za moško obleko 1500 Din; 5 dobitkov: srebrna moška ura, lestenec, stenska ura, 2 kineški vazi, pisalno orodje po 1000 Din = 5000 Din; 5 dobitkov: servis za kavo, vreča moke, za-boj sladkorja, jedilno orodje za 6 oseb, moški plašč po 750 Din = 3750 Din; 10 dobitkov: ženski dežni plašč, čajna garnitura, usnjata torbica, elektr. likalnik, 12 parov ženskih nogavic, 2 prešiti odevi, posteljna garnitura, 6 samoveznice, kuhinjska aluminijeva posoda, kovček po 500 Din = 5000 Din; 15 dobitkov: Jurčičevi zbrani spisi, ženski dežnik, palica s srebrnim ročajem, 12 robcev, nahrbtnik, 12 parov nogavic, budilka, stojalo za cvetlice, podoba z okvirjem, namizna svetilka, aktovka, list-nica, doza za cigarete, ogledalo po 250 Din = 3750 Din; 50 dobitkov po 100 Din = 5000 Din; 100 dobitkov po 50 Din = 5000 Din; 100 dobitkov po 25 Din = 2500 Din; 200 dobitkov po 20 Din = 4000 Din.

Če še nisi kupil srečk, piši ponje kar na uredništvo Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

d Orlovski izlet v Rim ob priliki mednarodne prireditve katoliških telovadcev (31. avg. do 8. sept.). S 15. aprilom je potekel rok za prijave. Doslej je plačalo določeni obrok že toliko udeležencev, da bomo gotovo dobili poseben vlak. Na razna vprašanja sporočamo, da še sprejemamo naknadne prijave, vendar zaenkrat samo do 31. maja. Ker pa se nam s podaljšanjem prijavnega roka zvišajo režijski stroški, bodo morali vsi oni, ki se prijavijo po 15. aprilu, plačati 1300 Din kot prvi obrok, in sicer najkasneje do 1. junija morajo plačati 700 Din. Oni, ki so prvi obrok v znesku 200 Din že plačali, pa morajo plačati najkasneje do 1. junija nadaljnjih 500 Din, tako da bodo imeli tudi oni do junija plačanih najmanj 700 Din. Ostanek se potem more odplačevati v obrokih, tako da bo 1. avgusta plačan velotni znesek. Kdor do 1. avgusta ne bo imel vplačanega celega zneska, ga sploh ne bomo mogli upoštevati kot udeleznika in se skupnemu izletu ne bo mogel pridružiti. Ravnotako pa se tudi ne moremo ozirati na one, ki se ne prijavijo pravočasno in ne vplačajo obrokov ob določenem času. Celotna oskrbnina znaša za one, ki so se prijavili do 15. aprila, 1250 Din; za one, ki se prijavijo pozneje, a najkasneje do 31. maja 1926, pa 1300 Din. Ta cena velja za vožnjo v 3. razredu, za skup-

na ležišča in za hrano. Glede hrane bomo poskrbeli, da bo kolikor mogoče dobra. Kdor želi prenočišče v sobi, bo plačal nekaj več; vendar mora že takoj v prijavi ali vsaj najkasneje do 1. junija sporočiti, da želi boljše prenočišče. Naravno se lahko udeležijo izleta tudi netelovadci.

d Popravljen krivica. Zerjavovci so lansko leto z lažmi dosegli, da je oblast odstavila župana v Motniku, g. Karola Novaka. Ker se je izkazalo vse kot golo liberalno obrekovanje, mu je bilo sedaj županstvo zopet izročeno.

d Birma v ljubljanski stolnici se bo vršila na binkoštno nedeljo in binkoštni ponedeljek tudi letos po navadi kot vsako leto.

d Nove zlatnike po 20 Din, o katerih se je pisalo, da so že naročeni, bodo šele naročili in se nahaja avstrijsko zlato, iz katerega bodo kovani, še v naši državni zakladnici. Zlatnike tedaj še ne bomo tako hitro dobili.

d 25parski drobiž bodo menda izdali sedaj v promet. Drobiž je že dolgo v Belgradu, pa so imeli zaradi njega pomisleke, ker je iz boljših snovi, kakor pa dinarski ter zato več vreden.

d † Anton Foerster. V Novem mestu je umrl g. Anton Foerster, najbolj znani slovenski cerkveni skladatelj v 89. letu starosti. Pokojnik je bil po svojem rodu Čeh, pa je še kot mlad prišel v Slovenijo, kjer je bil 41 let organist v ljubljanski stolnici. Pokojnik je izvršil v Sloveniji ogromno delo: popolnoma je prenovil cerkveno glasbo v verskem duhu. Pred njim je bila pri nas cerkvena glasba vsa v plesnih in koračnih napevih, nedostojna za cerkev in božjo službo. Pokojnik pa je začel zlagati dostojne cerkvene pesmi (več stotin), ustanovil orglarsko šolo ter začel izdajati Cerkvenega glasbenika. Med njegovimi svetnimi deli je najbolj priljubljena opera Gorenjski slavček, ki vedno napolni gledališče, pa če je še tolikrat igrana. Pokojnik je bil velik poštenjak, veren mož ter vedno šaljiv. Bog mu bodi plačnik za njegovo veliko pomoč pri verski obnovi našega ljudstva.

d Umrl je 15. t. m. v Fari ob Kolpi ondodni župnik g. Alojzij Češarek, star 61 let. Večni mu pokoj!

d Zlatnike so našli v milu »Gazela«: Ana Rupnik, Ljubljana, Metelkova ulica 1, milo kupila pri Franc Pavlin, Ljubljana, Tabor, Mimi Kristof, Rožna dolina, kupila milo pri Winter & Zupan, Ljubljana, Katarina Volčič, Novi Udmat 164, Nežika Zlof, Roginska gorica pri Pristavi, kupila milo pri Ed. Suppanz, Pristava, Ferdo Vrabčuk, Sv. Ema pri Pristavi, kupil milo pri Ed. Suppanz, Pristava, Albina Bergant, Glince, kupila milo v Prvem delavskem konzumnem društvu, Glince, Tončka Butara, Cerklje ob Krki, kupila milo pri Fr. Horvat, Cerklje ob Krki, Marija Klemenčič, Prilipe-Čatež ob Savi, kupila milo pri Anton Bučar, Brežice, Jože Vavpotič, Ljubljana, milo kupljeno pri tvrdki Terdina v Ljubljani; Franciška Breskvar, Bizovik, milo kupila pri tvrdki Anton Mencinger v Ljubljani; Franciška Knapič, Stražišče pri Kranju, kupila milo pri tvrdki Anton Vančič, Videm pri Krškem; I. Sovčič, Dovje,

milo kupila pri trvdki Jakob Kozjek, Mojstrana, Gorenjsko; Marija Blekač, Rečica ob Savinji, milo kupila pri Kmetijskem društvu v Rečici ob Savinji; Marija Ajdnik, Bela cerkev, kupila milo pri trvdki brata Bevec, Bela cerkev.

d »Domovina« v svojem brezverskem sovraštvu še vedno ljuto napada škofa, ker le-ta izvršuje svojo višjepastirsko dolžnost ter svari vernike pred slabimi časopisi, ki sramote vero, cerkev in duhovnike. Tista »Domovina«, ki je grdila sv. Trojico, Mater božjo, sv. Frančiška, mora seveda tudi sramotiti našega višjega pastirja ter javno pozivljati na odpor proti njemu, dasi govori o strogo verskih zadevah. Katoličani, strup, ki se vam vsiljuje iz Ljubljane, dosledno nazaj. Zakaj nazadnje se vam celo lahko primeri, da dobite račun za vsiljeni strup.

d Korajžo si dela »Domovina«. Brezverska Domovina pravi, da je od Velike noči vprav vsled škofovega nastopa dobila čez tisoč naročnikov. S tako lažjo, ki leži na dlani, bi rada preprečila nadaljnji odpor in boj poštenega slovenskega ljudstva proti brezverski kugi. Ne, Domovina, tako otročje-naivni pa nismo.

d Romanje k sv. Emi na Koroškem se bo vršilo 28. aprila. Odhajamo z rednim vlakom, ki gre iz Ljubljane ob 6:40 zjutraj in pride na Jesenice ob 9. Bohinjski vlak pride približno ob istem času na Jesenice. Z Jesenic se odpeljemo ob pol 11. Vse nadaljnje se pomenimo na vlaku. — Langerhole, župnik.

d Romanje na Trsat. Kat. prosvetno društvo na Homeu, p. Radomlje, priredi v soboto 29. maja romanje k staroslavni Materi božji na Trsat pri Sušaku (Reki). S tem romanjem bo združen tudi izlet na Jadransko morje. Trsatko Mater božjo so Slovenci od nekdaj častili in radi, posebno Notranjci, k nji romali. Na tem potovanju bomo spoznali lep del naše domovine. Peljali se bomo od Ljubljane (Kamnika) po dolenjski progi preko Novega mesta, Bele krajine na Karlovec in potem skozi gozd-nati Gorski Kotar, imenovan »Hrvatska Svica«, na Sušak. Od tu gremo na Trsat, ki se dviga takoj nad Sušakom. — Iz Ljubljane (Kamnika) pojdemo v soboto 29. maja popoldne, tako da pridemo na Sušak v nedeljo 30. maja zjutraj zgodaj. Romarji bodo lahko vstopali na vseh postajah od Kamnika, Ljubljane do Metlike. Nedeljo dopoldne porabimo čas, da molimo, prepevamo v romarski cerkvi, da prejmemo sv. zakramente, smo pri pridigi in sv. mašah. Popoldne pa vsi romarji napravimo izlet na Jadransko morje, paroplovna družba »D. d. Jadranska plovilnica« bo nam dala na razpolago poseben parnik. Izlet se bo mogel vršiti iz Sušaka proti istrski obali mimo Reke, Lovrane, Moščenice ali pa ob domači obali mimo Kraljevice, Crikvenice in Novega. Iz Sušaka se vrnemo v nedeljo, dne 30. maja zvečer, da pridemo v pondeljek zjutraj v Ljubljano. Kat. prosv. društvo na Homeu je storilo potrebne korake, da se dobi poseben vlak in poseben parnik ter polovična vožnja po vlaku. Kdor se romanja želi udeležiti, naj se javi na naslov: Kat. prosvetno društvo na Homeu, p. Radomlje. Denarja za enkrat ni treba pošiljati, ampak

samo imena prijavljencev, pri skupnih pri-glasitvah zadostuje samo število pri-glasen-cev ter naslov tistega, s katerim imamo ob-čevali. Označiti je treba vstopno postajo. Prav je, ako se pove, koliko je med udele-ženci pevcev in kakšen glas pojo. Ko prej-memo imena in število prijavljencev, poš-ljemo položnice in vsa nadaljna navodila. Čas priglaševanja traja do 10. maja, na poznejše priglasitve se ne bomo mogli ozi-rati. — Kat. prosvetno društvo na Homeu.

d Romanje na Trsat in izlet s parnikom na otok Krk priredi za celo loško dekanijo škofjevalsko prosvetno društvo 15. avgusta. Podrobnosti prinesemo prihodnjč.

d Neva avtomobilna zveza. Vsako so-boto in nedeljo vozi k vsakemu vlaku avto iz Strahovice v Kamnik ter obratno.

d Frančiškanski provincijal dr. p. Re-galat Čebulj se je podal v Ameriko na vi-zitacijo ondotnih frančiškanskih samosta-nov.

d Analfabetov (ljudje, ki ne znajo pi-sati ne brati) imamo v Sloveniji na vsakih 100 ljudi 5, na Hrvaškem 70, v Srbiji 90.

d Polovična vožnja. — Za shod na Ra-kovniku dne 24. maja (Praznik Marije Po-močnice kristjanov) je ministrstvo dovolilo polovično vožnjo. Vsak udeleženeec naj vzame na domači postaji celo vozovnico, katere naj nikar ne odda na ljubljanskem kolodvoru, ampak naj jo ohrani, da se bo z njo peljal brezplačno nazaj. Prišedši v Ljubljano, naj si preskrbi izkaznico, da se je v resnici udeležil shoda. Izkaznice bo dobili v pisarni salez. sodelništva na Ra-kovniku. Znižana vožnja je dovoljena od 21. do 24. maja opoldne za prihod v Ljub-ljano, od 24. maja opoldne do 27. maja za odhod iz Ljubljane.

d Blagoslov novega voznega reda. Težka avtomobilna nesreča se je zgodila na državni cesti iz Maribora proti Pesnici zadnje dni proti večeru. Iz Maribora je vozil z avtomobilom g. Matjašiča g. Sin-kovič, nasproti pa se je pripeljal avto ne-kega Nemca iz Berlina. G. Sinkovič se je umaknil na desno, Nemec pa na levo in tako sta zadela skupaj. Pri trčenju si je g. Sinkovič strl obe roki dvakrat, g. Ma-tjašič pa je dobil poškodbe na glavi in nogi. Tudi avto se je razbil. Nemški avto je si-cer enako veliko škodo trpel, a ljudem v njem se ni nič zgodilo.

d Tudi pri nas bi bilo potrebno. V Italiji obsojajo preklinjevalce na denarno globo. To bi jih pri nas sedelo — in ven-dar bi bilo potrebno.

d Proti korupciji. V zagrebškem želez-niskem ravnateljstvu so nekateri visoki uradniki delali nedovoljene kupčije s pre-mogom ter pri tem državo za znatne vsote oškodovali. Sedaj se vrši preiskava in so nekaj krivcev že zaprli.

d Stalna higienska razstava se je otvorila v Ljubljani na velesejmskem pro-storu. Odprta je vsak dan.

d Usmiljenim sreem! Podpisani prosim vljudno podpore za naše nesrečne pogo-relece. Škoda je ogromna. Darovi naj se pošljejo na naslov: Županstvo Ternuovo-Bisterza, via Fiume. — Harije, 14. aprila. — Ivan Baloh, kurat.

d Pevska zveza je preteklo nedeljo slavila svojo petletnico. V Ljubljani se je

zbralo zelo veliko število pevskih zborov, ki so prepevali pri sv. maši, popoldan pa se je vršil v unionski dvorani koncert, pri katerem so zbori posameznih okrožij tek-movali v lepi pesmi. Koncert je zelo dobro uspel.

d Uboge bubi... Na Tirolskem so razna županstva vpeljala občinsko takso na ženske stare čez 12 let, katere hodijo moderno ostrižene. Zdaj se bo pa vsa le-pota zatrla.

d Avio z vagonom zgorel. Na tovor-nem vlaku med Hrastnikom in Zidanim mostom je iskra iz lokomotive padla v neki vagon, v katerem se je vozil nov avto. Avto se je vnel ter zgorel, z njim vred pa tudi vagon.

d Ne spenjajte se iz vagona. Ko je iz Maribora vozil vlak vojaške novince, se je neki Čuš spel predaleč skozi okno, pri tem pa z veliko silo udaril ob signalni ste-ber, mimo katerega je vlak baš vozil. Pol-lica mu je udarec popolnoma razbil. Pre-peljali so ga v bolnišnico.

d S cerkvenega stolpa padel. V Št. Ilju v Slov. goricah se je pripetila pri poprav-ljanju cerkvenega stolpa težka nesreča. Pomožni delavec Ignac Maček je vsled ne-previdnosti padel z odra ter se težko po-škodoval. Zlomil si je obe roki pod laktom in se nevarno pobil na glavi.

d Umrla je v Dobcu nad Cerknico po daljši bolezni v noči na 18. t. m. grega Franja Švigelj, vdova posestnika, iz znane Tonkove rodbine v Beruljaku. Bila je skrbna gospodinja in dobra mati otročičem, ki so jim vojne neprilike zgodaj ugrabile skrbnega očeta. Pokopali so jo v torek 20. t. m. s sv. mašo. Pokoj njeni duši, prizadeti družini naše sožalje!

d Električni tok je ubil 12. t. m. po-sestnika Janeza Špenkoto iz Sela Iara Vedice. Delal je v opekarni v Gamelnjah. Pri urejevanju električne napeljave se je neprevidno dotaknil žice predno je bil tok ukinjen. Zapušča ženo s tremi malimi otroci.

d Dekleta umoril z zastrupljenimi bon-bonci. V Sorki pri žalcu je posestnikov sin, komaj 24letni Vasle, imel že delj časa lju-bavno razmerje s Pušakovo hčerko iz Po-nikve. To razmerje ni ostalo brez pre-zgodnjih posledic in pred kratkim je po-vedalo dekle fantu, kaj se je zgodilo. Fant je vzel to obvestilo na videz povsem mirno na znanje, sklenil pa je nekaj groznega. Povabil je dekleta v nedeljo na sestanek k Cesarjevi žagi v Sorki, češ, da se bosta pomenila, kaj bosta napravila in kako bo-sta celo zadevo uredila. Nič hudega ni de-kle slutilo. Ko sta se sestala, sta se na vi-dez pobotala in ko sta se vračala roko v roki domov, je ponudil fant med veselim kramljanjem dekletu neke bonbončke. De-kle jih je vzelo in pojedlo. Toda fant ji je dal strupa. Postal je nenadoma tako slabo, da se je komaj privlekla do prve hiše, kjer je povedala, kaj se je z njo zgo-dilo. Fant pa je pobegnil, ko je videl, da zastrupljeni bonbončki delujejo in je bil uverjen, da bo obležalo dekle mrtvo ob poti in ne bo imelo več prilike povedati, kaj se ji je pripetilo. Dekle je v silnih mu-kah umrlo čez nekaj ur, fanta pa so are-tirali in je v pričo izpovedi deklice tako

prepadel, da je končno priznal svoj zverinski zločin.

d **Požar.** Z Vinice nam poročajo: V noči 16. t. m. takoj po polnoči je začela goreti drvarnica g. Šterka. Sumijo, da je zažgala zločinska roka. Posrečilo se je ogenj omejiti. Vreme je bilo tiho in mirno. Ob vetrovnem vremenu bi bila Vinica doživela strašno nesrečo, ker bi bil ogenj segal dalje in dalje. Požarna bramba je delala požrtvovalno.

d **Mrtvec na odru, a hiša v plamenu.** V Fužinah v Gorskem kotaru je umrl te dni 75letni kajzar Blaž Kozlarič. Položili so ga na mrtvaški oder in čuvala ga je ponoči, ker ni imel svojcev, neka stara ženska. Vsled iskre iz lokomotive se je vnela slamnata streha in v trenutku je bila vsa kajza v plamenu. Gasilno društvo iz Fužin je rešilo že močno ožgano truplo mrliča, poslopje z bornim pohištvom pa je zgorelo do tal.

d **Plug je razsekal kmeta.** Kmet Štefan Kolar iz Koraule pri Mostaru je oral na svoji njivi. Kar se mu splaše konji in mu pobegnejo po cesti, po kateri je šel kmet Mehmed Korau. Konji so ga podrli, prišel je pod plug in ga popolnoma zmrcvaril. Bil je na mestu mrtve.

d **Strel brez poka.** V Ameriki je iznašel Filip Carter revolver, iz katerega je možno izstreliti kroglo brez vsakega poka. Ponudil je iznajdbo v odkup armadnemu poveljstvu. To pa je ni hotelo odkupiti. To je izumitelja tako razjezilo, da je začel na skrivaj streljati s svojim orožjem razne ljudi. Zločinca niso mogli najti, ker nikdar ni nihče slišal kakega strela. Naposled se je javil Carter sam ter rekel, da je to naredil iz jeze, ker mu niso hoteli iznajdbe odkupiti. Sedaj so iznajdbo odkupili, Carterja pa zaprli.

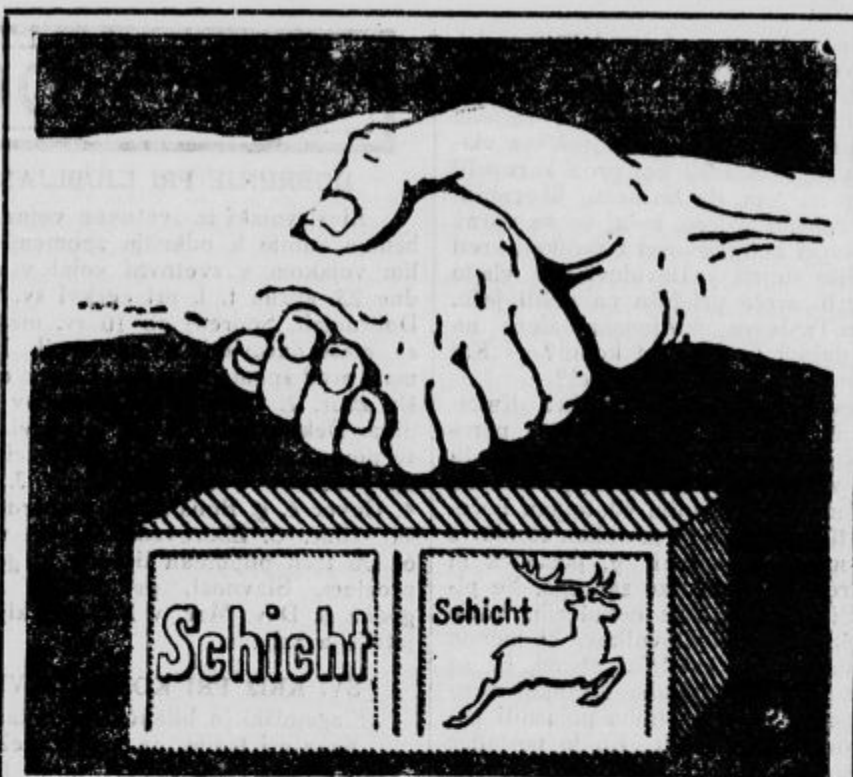
d **Za odpravo dvoboja v Nemčiji.** Vlada se bavi z načrtom zakona, po katerem se častniki in uradniki odpuste, ako se dvobojujejo.

d **Ogromni dobički.** Avtomobilski kralj Ford je lansko leto izkazal 97 milijonov dolarjev čistega dobička. Izgotovil je 2.100.000 avtomobilov, pri vsakem avtu je zaslužil 47 dolarjev. Cene avtomobilom hoče še znižati, in sicer na 150 dolarjev, to je od 8—9000 dinarjev.

d **Rogaška Slatina,** najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekte! 1922

d **Za razkuževanje ter obrambo** zoper nalezljive belezni je najboljšo sredstvo »Sanitol«, ki ga proizvaja tvrdka Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg št. 10. To sredstvo pa je samo za zunanjo uporabo.

d **Zel in plevel.** Slovar naravnega zdravilstva. Cena 60 Din s slikami zdravilnih zelišč vred. V celo platno vezana knjiga velja 75 Din. Knjiga se dobi v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. Pisatelj pravi v predgovoru: »Solnce, zrak, zemlja in voda so prvine, na katere se naslanja naravno zdravilstvo. Zdravilno moč zelišč so nekaj visoko cenili; tudi ta pridejo v naši knjigi zopet do zaslužene veljave. Vsakomur so na stežaj odprta vrata božje lekarne, ki nam jo nudi narava. Zato prebrajte ne enkrat, temveč pogosto pričujočo knjigo; v njej boste našli dobre nasvete in zanesljiv pomoček.«

Nerazdružna

sta Jelen in Schicht,

znaka edino pravega Schichtovega mila.
Jedro in jamstvo čistosti in izbornosti.
Varuha perila in rok.
Sovražnika truda in muke.

Ne verujte nikomur, da je drugo milo „prav tako dobro“!
Ostanite pri tem, kar se je skozi 77 let
izkazalo za najboljšo.

p **Velik shod dr. Korošca v Subotici.** Preteklo nedeljo sta imela shod v Subotici dr. Korošec in dr. Kulovec. Shod je bil prav dobro obiskan in sta govornika žela velika odobravanja. Dr. Korošec je govoril o Radić-Pašičevem lažisporazumu, ki nam je prinesel 13 milijardni proračun, dr. Kulovec o gospodarski politiki v naši državi.

p **Shodi SLS.** Preteklo nedeljo je SLS priredila celo vrsto shodov. Shodi so se vršili v Jarenini, kjer so govorili poslanci Strein, Vesenjaki in Žebot, v Cerknici pri Št. Ilju, kjer so govorili isti poslanci, v Šent Miklavžu pri Ormožu (Bedjanič), v Kapeli (dr. Hohnjec), v Polhovem gradu in Horjulu (Smodej), v Velikih Laščah (Škulj), v Lomu pri Trzinu (Brodar), v Kropi in Kamni gorici (Serbec).

p **Radićev klub** bo imel 22. t. m. sejo. Na tem sestanku se bo pokazalo, kaj ima za seboj Radić, kaj Nikić. Vsekakor je ta razcep največje hrvatske stranke zelo žalosten za vso prečansko politiko, gotovo pa je tudi, da stranka s takim voditeljem, kot je Radić, nikjer ne more uspeti, pač pa samo podirati. Zato so temeljite operacije nujno potrebne.

p **Prekmurska radićevska poslanka** Žnidarič in Krupič sta se tudi pridružila Nikiću. Pucelj še ne ve kaj bo storil. Se je težko odločiti. Prepeluhu, ki z lahkoto izpreminja politične smeri, bo odločitev kaj lahka.

p **Radić se ponuja dr. Korošcu in Davidoviču.** Radić, ki sedi sedaj med dvema stoloma, bi se zopet rad približal Korošcu in Davidoviču, češ, da stari prijatelji nikdar ne pozabijo drug na drugega. Seveda imata Korošec in Davidović čisto svoje in precej pravilne misli o Radiću, misli, ki za Radića niso baš ugodne.

p **Proti korupciji** je začel grmeti Pribević. Ne smejte se, prijatelji! Zakaj Pribević je prepričan, da smo že pozabili

na PP vlado, ko so v njej sedeli liberalci. Pod pokroviteljstvom radikalov in liberalcev se je razpasla pri nas tista grda korupcija, ki danes vedno bolj razjeda državo. In ko je Davidovič-Koroščeva vlada začela najodločnejši boj proti korupciji in je bilo na tem, da bo nekaj liberalnih prvakov romalo v ječo, tedaj so se vprav približevali in žerjavovi z radikali vred najmočnejše uprli v Davidovičovo vlado ter jo vrgli, svoje pristaše pa rešili ječe. In Thurn-Taxisova milijonska afera na škodo v državi in v korist komu? — Kaj pravite na to, gospodje liberalci?

P. Kmetica o shodu v Kranju. »Kmet-ski list« in za njim seveda »Jutro« poročata, kakor znajo liberalni listi o shodu Kmetске zveze v Kranju, ki se je vršil na velikonočni torek. Svojim čitateljem bočeta natvesti, kakor da bi g. dekan Koblar s svojimi medklici spravil g. poslanca in naše zborovalce v nekako zadrego. Ne pišemo radi o postopanju nekaterih, hvala Bogu, zelo redkih duhovnikov, ki menda mislijo, da služijo katoliški stvari, če se družijo z nasprotniki naše stranke, vendar moramo resnici na ljubo pojasniti potek zborovanja v Kranju. Ko je poslanec Brodar podal poročilo, je stavil g. Umnik vprašanje, kaj je resnice na tem, da so nekateri duhovniki imeli v Ljubljani sestanek s srbskimi radikali in da so tam delali proti SLS. Poslanec Brodar je povedal, kar so naši poslanci slišali o tem sestanku v Belgradu. Gosp. dekan Koblar je bil na galeriji dvorane v Ljudskem domu in je naenkrat zaklical na ves glas, da niso stavili radikalom nobenih denarnih zahtev in da poslanec Brodar laže. G. Brodar je dekanu Koblarju čisto mirno povedal: »Če bi bila to laž, bi lagali tisti udeleženci sestanka v Ljubljani, ki so mi to povedali. Jaz ne.« G. dekan je nato zaklical še enkrat: »Lažete! Pa tudi izdajstvo to ni.« Nato se je obrnila vsa dvorana proti galeriji in močje so klicali gospodu dekanu: »Da, to je izdajstvo, da se družite z nam nasprotno stranko! Kaj pa je še izdajstvo, če to ni? Pri tem, ko se družite z nasprotniki, pa še vedno nekako silite v našo stranko.« Ko je g. Brodar stavil še par vprašanj gospodu dekanu, je ta med splošnim odobravanjem vseh navzočih utihnil in odšel iz galerije. Zbrani močje so priredili g. Brodarju navdušene ovacije in šli brez izjeme domov v prepričanju, da je SLS in njena politika prava. Če kak posameznik med duhovniki dela izjemo in noče uvideti pogubnosti svobodomiselnosti, taka izjema samo potrjuje pravilo, da je slovensko ljudstvo in njegova duhovščina po svoji ogromni večini na pravi poti. — To smo morali pribiti, da uvidijo vsi udeleženci, kako neumno in zlobno obenem poročajo nasprotni listi o naših shodih.

Da boste zadovoljni z res dobrimi

vrvarskimi izdelki

zato je treba naročiti tako blago le pri

Ivan N. Adamič

Ljubljana, Sv. Petra cesta 31

ali podružnic v Mariboru, Veljinska 20 ter Kamnik, Sutila 4.

Sedlarskega VAJENCA sprejme takoj Franc Bertonec, sedlar, Sp. Biato 21, p. Grosuplje. 61.

DOBRUNJE PRI LJUBLJANI

Bivši vojaki iz svetovne vojne iz Dobrunje vabijo k odkritju spomenika padlim vojakom v svetovni vojni v nedeljo, dne 25. aprila t. l. pri cerkvi sv. Urha v Dobrunjah. Spored: ob 10 sv. maša, med sv. mašo darovanje za spomenik. Po sveti maši pred spomenikom: 1. Blagor mu. Moški zbor. 2. Odkritje in blagoslov spomenika. Deklamacija: Atek je padel. Vigred se povrne. Moški zbor. Deklamacija: Zadnji pozdrav; Očetu in materi. 3. Libera. 4. Govor č. g. Bonača. Oj Doberdob. Moški zbor. 5. Zborovanje bivših vojakov. 6. Ob treh popoldan litanije in govor na prostem. Slavnost, pri kateri sodeluje godba iz Dev. Mar. v Polju, zaključni prijateljska zabava.

SV. KRIŽ PRI KOSTANJEVICI.

(Blagajniški in bilančni preostanek.)

Nekateri trdijo, da preostanek občinskega računa za leto 1924. ni bil 12.498,81 dinarjev, kakor je bilo objavljeno, ampak manjši. Ti ne ločijo, kaj je blagajniški in kaj je bilančni preostanek. Blagajniški je bil 5521,11 Din, k temu je treba pristeti še zneske, ki so bili v teku leta 1925. vplačani še za l. 1924., potem ko je bil blagajnični dnevnik za leto 1924. že zaključen, in ti so: od mesa 880 Din, od piva 512,50 Din, od žganja 436,50 Din, od doka k direktnim davkom 3831,84 Din, od vina za december 1316,86 Din. Prištev te zneske k blagajničnemu preostanku in dobil boš bilančni preostanek 12.498,81 Din, kakor je bilo objavljeno. — Za leto 1925. je blagajnični preostanek 7918,67 Din; od te vsote je treba odšteti znesek od lova 2630 Din, ki je bil v letu 1925. že naprej vplačan za leto 1926., in tako se dobi bilančni preostanek 5288,67 Din. — Od preostanka iz leta 1924. se je porabilo že pri proračunu za l. 1925. kot kritje za stroške tega leta 6849 Din; od preostanka iz leta 1925. pa se je porabilo že pri proračunu za l. 1926. kot kritje za stroške tega leta 3362 Din. — Vina, znanega dobrega iz Sv. Križa, je še veliko na prodaj. Cene so zelo vpadle, ker ljudstvo zelo potrebuje denarja, kajti vsi denarni prihranki so že pošli in denarja ni odkod dobiti. Zdaj je lepa prilika za ugoden nakup.

MEKINJE.

Občni zbor izobraževalnega društva se bo vršil v nedeljo 25. aprila. Pri tej priliki bo predavanje, za katero se je napovedal govornik iz Ljubljane. Društveniki naj se polnoštevilno udeležijo zborovanja. — Materski dan z deklamacijo in primernim govorom je priredilo tudi naše društvo, in sicer na Cvetno nedeljo, da so tako naše matere dobile enkrat javno priznanje. — Pri koncertu kamniškega pevskega okrožja dne 25. marca je nastopil med drugimi tudi mekinjski moški zbor, ki je prav častno rešil svojo nalogo. Isti je sodeloval tudi pri koncertu pevske zveze v Ljubljani. — Gle-

de igre »Težke ribe« bodi omenjeno to: kakor se je splošno dobro proizvajala, vendar je grajati, če kak igralec šele na odru dodaja svoje misli, o katerih ni niti gotovo, če se skladajo s krščanskimi načeli. — Običajna procesija z Marijinim kipom na deljo po Vnebovohodu pride letos na 16. dan majnika. Ta izredno ljubka procesija privabi vsako leto, če je le količkaj ugodno vreme poleg domačinov tudi mnogo okoličanov. Začetek je ob pol 3 popoldne.

IZ PILŠTAJNA.

(Smrtna nesreča.)

O nesreči, o kateri smo že v »Domoljubu« poročali, smo dobili še naslednje poročilo: Kakor je običaj, da ob Veliki noči fantje streljajo z možnarji, tako je tudi rajni Ivan Zurej na Klakah z velikim veseljem streljal. Pri nabijanju možnarja se je vnel smodnik in naboj eksplodiral, pri čemer se mu je železni klin, s katerim je možnar nabijal, zagnal v levo stran čela tako, da so mu pri iztrganju klina iz čela možgani izstopili, vsled česar je padel v nezavest, izgubivši veliko količino krvi. Po groznih, 69 ur trajajočih mukah, prejemši sv. poslednje olje, je izdihnil svojo blago dušo v 21. letu svoje starosti. — Bil je vsch 5 let ud Marijine družbe in tretjerednik sv. Františka. Stanovske dolžnosti kot družbenik je z največjo vnemo in točnostjo izpolnjeval. Bil je protialkoholik in popoln abstinenc. Svojim roditeljem je bil vedno otroško pokoren in poslušen, s svojimi brati in sestrami ter napram vsakomur strpen in uslužen. Dne 17. t. m. bi bil moral odriniti k vojakom, na kateri dan se je skrbno pripravljaj, urejujoč najskrbneje vse svoje zadeve in priporočujoč se mali sv. Terezi, naj mu izprosi, da bo dobil lepo mesto pri vojakih. Mala sv. Tereza ga je pa uslišala in mu izprosila, da je šel ne k vojakom svetne vojske, temveč k vojščakom največje armade svetnikov v nebesih. Počivaj v miru!

CERKLJE OB KRKI.

(Nekaj števil.)

Kot pokaže zrcalo obraz, tako pokažejo številke gospodarsko stanje. V teku letošnjega leta, — torej tri mesece in pol, — je bilo pri tukajšnji hranilnici vloženih prošanj za posojila v znesku 387.000 Din. Te številke govore dovolj jasno, čeprav žalostno. In če povdarimo še to, da so prosilci sami kmetijski ljudje, si bomo takoj na jasnem, kam lezemo. Kako bi te dolgove poravnali, nas navdaja skrb! Doslej so se ljudje zanašali le na vinograde. Sedaj pa ne morejo vina spraviti v denar. Ker denarja povsod primanjkuje, se drugod manj pije in ker hodijo vinski trgovci po cenejšo robo v Banat in Dalmacijo, tu vino zastaja. Nastopa torej revščina in pomanjkanje. Pa se ljudje kar ne morejo sprijazniti z mislijo, da se bo treba oprijeti še kake druge panoge kmetijstva. — Na pobudo g. poslanca Sušnika, ki je z g. dr. Kulovcem izposloval državno podporo, se je lani tu osnovala

mlekarska zadruga. Pametni so se tako oprijeli, a hudobni so jih smešili. Še v »Domovini«, — o kateri trdijo, da brani kmet-ske koristi, — so se parkrat zaleteli v mle-karno in jemali ljudem veselje. Toda — hvala Bogu — zmagala je resnost in po-šteno delo! Ravno eno leto je; odkar je za-čela delovati in tudi tisti, ki so se norčevali iz nje, so že ukročeni. S svojimi lanskimi izbruhi so le to potrdili, da je liberalec zlobnež. — V teku prvega leta obstoja je mlekarna ljudem izplačala za mleko 78 ti-soč 634.83 dinarjev, ali v kronah 314.539.32. — Niso milijoni, a smelo trdimo: če bi ne bilo mlekarne, bi ne dobili ljudje za mleko 10.000. Če je torej prišlo v kmet-ske do-move nad 300.000 kron, ki bi jih sicer ne bilo, je to pač veselo dejstvo. Da ni teh denarjev, bi bilo prošelj za posojila brez dvoma še več. Povemo lahko, da so se mlekarne v glavnem oprijele le tri ali štiri vasi in baš iz teh vasi prošelj za posojila ni! Glasen klic drugim vasem. — V Kosta-njevici bo začela mlekarna delovati v naj-krajšem času. — Iz Št. Jerneja pa vozijo mleko na kolodvor v Brežice, ker ga pošil-jajo v Zagreb. — Če se bo pa ta način ob-nesel, dvomimo! Bodo že uredili tako, da bo prav.

DOB.

(Prosvetno društvo ob dvajsetletnici:
Možje in fantje.)

Ob dvajsetletnici našega prosvetnega društva je umestno, da v kratkem označi-mo razvoj delovanja mož in fantov v dru-štvu. Ko se je po prizadevanju g. dr. Fr. Grivca, takratnega dobskega kaplana, usta-novilo Kat. slov. izobr. društvo, je bilo sa-mo za moške. S koliko vnemo so se ti opri-jeli društva, nam priča ustanovni občni zbor 11. marca 1906. Udeležilo se ga je po-leg že vpisanih 130 članov še mnogo dru-gih. Navzoči zastopnik Krščanske socialne zveze g. Luka Smolnikar je zbranim po-udarjal, da le v skupnem, vzajemnem delo-vanju v organizaciji je mogoče doseči čim-več izobrazbe. Kljub pomanjkljivim pro-storom se je takoj uredila knjižnica, oskr-beli se razni časopisi, gojilo se petje, igre ter razna predavanja. 28. julija 1907 se je pod društvenim predsednikom g. dr. Ant. Merharjem blagoslovila nova društvena za-stava. Slovesnost blagoslovitve je izvršil g. dr. Mihael Opeka. V krasnem govoru je orisal pomen napisa na zastavi: Za vero, vero in materno besedo! Veličasten spre-vod članov z znaki in mnogo ljudstva za zastavo skozi vas pa je pričal, da se ljudje zavedajo pomena tega dne. Značilno za te-danje fante je, da so običajno odkupnino za neveste, namesto za pijačo, obrnili za novo zastavo. Končno se je iz fantov članov dru-štva ustanovila 25. avgusta 1907 mladeni-ka Mar. družba. Sredi krepkega društve-nega dela in načrtov za bodočnost je izbruh-nila svetovna vojna. Večina članov je bila poklicana pod orožje. Mnogi najboljši so tudi več vrnili. V vojnem hrupu je društvo tudi tiho leta 1916 obhajalo desetletnico. Po končani vojni se je skušalo začeti z red-nim delovanjem. Toda v povojnem razpo-koženju je posebno med fanti šlo le počasi. Koncem leta 1920 se je g. kaplan M. Jager vso vnemo lotil društva. Poživili so se razni odseki ter se začetkom 1921 ustanovil

tudi orlovski odsek. S tem se je pridobilo več mlajših fantov. Z napravo lastnih pro-storov je razvoj društva mnogo pridobil. Leta 1924 se je privzel naslov prosvetno društvo ter se uredilo delovanje po novem poslovniku. Ako se danes ob 20letnici ozre-mo nazaj na pretekla leta, moramo prizna-ti: mnogi boji in viharji so divjali okrog, posamezne osebe so zginjale, društvo pa je napredovalo. Nehote nam uhaja spomin na-zaj na ustanovitelje in prve člane. Hvaležni jim moramo biti. To tembolj, ker se niso strašili ne truda ne nasprotnikov ter so v času razrvane ljudske kulture, v dobi raz-vitega liberalizma razširjali med nas seme prosvete.

ZUŽEMBERK.

(Pasijon.)

Tukajšnje izobraževalno društvo zelo pridno dela, tako da ena sama dvorana že komaj zadostuje, ob nedeljah pa sploh ne in sčasoma bo treba misliti na razširjenje prostorov. — Na belo nedeljo je društvo vprizorilo »Pasijon«. Igralci so svoje vloge splošno prav dobro rešili. Tudi skupine so bile dobro naštudirane. Kako dobro so se igralci živeli v svoje vloge izpričuje to, da jok na odru ni bil umeten, ampak so tek-le resnične solze. Zato ni čudno, če je tudi v natlačeno polni dvorani vse ihtelo. Pasijon se je 18. aprila ponovil.

ZIRI.

(Razne novice.)

Na Belo nedeljo nas je obiskal naš po-slanec g. Dušan Sernec, ki je poročal zbra-nim možem o političnem in gospodarskem stanju v naši državi. Po shodu so se zglá-sili pri g. poslancu zastopniki interesentov predvidene nove ceste Ziri—Smrečje. G. poslanec je pojasnil, da se mu je toliko po-srečilo, da je sedaj tozadevni načrt pri grad-beni direkciji v Ljubljani, ki ima nalog, da projektirani načrt nove ceste preuredi, na kar je upanje, da se vendar v doglednem času prepotrebna cesta zgradi. — Velike težave se delajo našemu obmejnemu pre-bivalstvu ob prehodu državne meje; saj je že itak vsled krivične meje težko prizade-to. Žalostno je, da so v tem oziru naši ob-mejni organi veliko strožji od tujerodnih Italijanov. Postopati bi se moralo vendar v zmislu zakona ne pa po suhih črkah. Ob-mejne oblasti naj bi v interesu prebivalstva in pa v interesu dobre in pravične stvari to upoštevale. — Dne 5. aprila se je vršil 1. redni občni zbor Ljudske posojilnice v Zireh, r. z. z o. z. Uspeh njenega poslovanja je za naše razmere razveseljiv. Hranilnih vlog je bilo vloženih od ustanovitve 498.495 dinarjev 58 para, obresti od hranilnih vlog je posojilnica pripisala 7913.99 Din. Tega denarja bi ljudje ne dobili, ako bi tiščali denar doma. Urađuje vsako nedeljo in pa praznik dopoldne. Začasno je v prostorih Ivana Seljaka v Stari vasi 10.

LOM PRI TRŽIČU.

(Shod SLS.)

V nedeljo, 18. aprila, je imel pri nas poslanec Brodar shod, ki ga je priredila Kmet-ska zveza. Poslanec je natanko po-jasnil, kakšen je sedanjí politični položaj. Po shodu se je pogovoril z ljudmi o vseh njihovih težavah. Pomenili so se tudi o

novi šoli. Isti dan je g. Bonač govoril o »Krščanski šoli« in pokazal ljudem po-trebo krščanske vzgoje doma in v šoli. Bil je to zelo koristen dan za našo župnijo.

BEVKE.

(Tatu, ki krade-rože.)

Tatu, ki mi krade rože z okna, po-vem, da naj si rože kupi, če jih hoče imeti. One na mojih oknih gojim zase, ne pa za — tatove rož. — S. F. K.

KRTINA PRI DOBU.

(Novi zvonovi.)

Pri nas smo se odločili, da kljub stro-škom, ki smo jih imeli s popravno stolpa, kljub težkim gospodarskim razmeram in neznosnim davkom napravimo nove zvono-ve. Drzen je naš sklep v današnjih raz-merah, a upamo, da bomo s skupnim so-delovanjem dosegli cilj. Naša vas je pre-majhna, da bi sama izvedla to akcijo; zato se bomo obrnili s prošnjo na vse častilce sv. Roka v sosednjih vaseh, da nam pri-dejo na pomoč. V ta namen bodo hodili možje in fantje po domovih in pobirali darove; naj jih nihče ne odpusti praznih rok; Bog bo sleherni dar stotero poplačal. Na praznik 13. maja pa bomo priredili na Krtini veselico, katere čisti dobiček bo za zvonove, in tedaj nasvidenje!

ŠT. JURIJ PRI GROSUPLJEM.

Priprava za petnajstletnico telovad-dnega društva »Orel«, ki se bo vršila 30. maja, v slučaju slabega vremena pa eno nedeljo pozneje, je v polnem teku. Pri-re-ditev bo celodnevna ter si bodo udeleženci lahko ogledali tudi na prijaznem lepo raz-glednem gričku tabor izgrajen še izza časa turške vojske. V sredini tega zidovja stoji cerkva sv. Nikolaja. Za tem zidovjem so se naši predniki bojevali s Turki in jih tudi premagali. Četrť ure od Tabora je ve-lika znamenita podzemeljska jama, globo-ka in visoka, da se razprostire lahko marsi-katera velika cerkev v njej. Dohod v to jamo je prav lahek. V jami je dosti kapnikov kot v Postojnski jami.

LOM.

Na praznik Mar. oznanjenja v Lomu sta se javno in slovesno posvetili presv. Srcu Jezusovemu naši organizaciji Kat. prosv. društvo in Orli. Posvetitev se je iz-vršila v cerkvi, kjer je bila zbrana skoro vsa fara. Ganljivo je bilo, ko je dvignil po-dobo presv. Srca Jezusovega predsednik prosv. društva, sta se vstopila na vsako stran en Orel in je zadonela po cerkvi pe-sem »Presveto Srce slavo...« ter se je v sprevodu med slovesnim pritrkavanjem zvonov in prepevanjem pesmi prenesla podoba v društveno sobo, kjer se je vršila slovesnost v čast presv. Srcu in obenem materinska slavnost. Na sporedu so bili govori, deklamacije, pesmi, ki jih je pre-peval cerkv. in društv. pevski zbor. Poleg tega so nastopili tudi Orli in Orlički z go-vori, deklamacijami in telovadbo. Nazad-nje je bila vzpodbudna igra »Čista vest«. — 18. aprila je bil v Lomu spet lep dan. Prišla sta sem g. kurat Fran Bonač iz Ljubljane in g. državni poslanec Brodar. Vršilo se je zborovanje Kmet-ske zveze, na

katerem je g. poslanec natančno razložil ves današnji politični položaj. Vsi zborovalci so se strinjali s poslančevimi izjavami in mu izrekli popolno zaupanje. Na zborovanju je govoril tudi g. Fran Bonač, katehet iz Ljubljane. Že jutraj pri službi božji je govoril o vzgoji otrok in o »Kršč. šoli«, pri zborovanju pa je v krasnem govoru navduševal može, da so ustanovili podružnico Zveze slovenskih vojakov. Po shodu se je vršil sestanek Orlov v društv. sobi, kjer je g. govornik navduševal fante za vzvišene orlovске ideale in jim razlagal socijalno vprašanje za letošnje orlovске tekme.

OSILNICA.

(Razno.)

Neverjetno in vendar resnično: V šoli sedi pri nas v drugem razredu popoldne 6 otrok. Trije se zmotijo, da gredo krompir saditi namesto v šolo, pa ostanejo le še trije. To se bodo lahko veliko naučili otroci in učitelji. Pa saj nam je tudi potrebno. Orglje v cerkvi so že več let gluhe, ker ga ni, ki bi znal nanje pritisniti. Zato je prav, da je dosti časa za učenje. — »Dobro je izpadla na belo nedeljo igra »Občinski tepček«. Obenem se je pa pokazala živa potreba društvenega doma, ki je danes potreben pravzaprav pri vsaki farni cerkvi. Če imajo paglavčki od 6 do 14 let svoje urejene učilnice, bi bilo pa to za odraslo mladino še veliko bolj potrebno. Samo dobre volje in duha skupnosti in Dom bo stal! — Na zadnjem političnem zborovanju v jeseni smo zaprosili poslanca g. Škulja, da nam izposluje znižano vožnjo za koruzo, ker smo itak zelo pasivni, lani pa je bila še posebno slaba letina. Ostalo ni pri besedah. G. poslanec nam je izposloval 50 odstotkov popusta na železniški vožnji za šest vagonov koruze. In ker jo skupaj naročamo naravnost od kmetov v Slavoniji, jo imamo kar za 300 kron ceneje pri 100 kilogramih. Če nam še Prepeluh, Radič, Pucelj, Žerjav in dr. Savojec toliko pripomorejo, pa bomo veliko lažje dihal. Ali to je smert, ko nas nikoli drugače ne poznajo kakor ob volitvah!

METLIKA.

(Razno.)

Na semenj 13. aprila zvečer je zadela možganska kap v Hranilovičevi gostilni Janeza Pušča, posestnika iz Bušnje vasi pri Suhoru. Mož je bil takoj mrtev. Zapušča žena in šestero otrok, od katerih je ena hčerka pri sestrah v Sarajevu. Pokoj njegovi duši! — Umrl je tudi čez 91 let stari Jožef Kopinič. Rodom iz Stajerskega si je tu pridobil precejšnje premoženje in obče spoštovanje. N. v m. p.! — Velikonočno jutro je bilo pri nas nadvse veličastno. Udeležba pri procesiji je bila ogromna. Veličastnost je povečeval s streljanjem naš za čast božjo ves vneti g. Jožef Stepan. — Dne 25. aprila po osmi sv. maši bo občni zbor Kmetijskega društva. Člani, ki pač lahko vsak dan bolj spoznavate vrednost in pomen društva, udeležite se zbora polnoštevilno! — V prijaznih Radovičih prično te dni zidati novo cerkvico. Čast požrtvovalni in za dobro vneti vasil! — Sosednja Radoviča naj bi se tudi zdramila, da vsaj župni cerkvi napravi zvonove!

PO SVETU

Vstaja v Solunu zadušena. Pangalos se je hitro posrečilo ukrotiti solunske upornike. Mornarica je mesto bombardirala, tako da je bilo par sto ljudi mrtvih in ranjenih, nakar so se uporniki, videč veliko premoč, udali. Vse častnike, ki so zanelili upor, so postavili pred vojno sodišče, ki je dva izmed njih obsodilo na smrt, ostale pa na daljšo ječo. Predsednik republike Pangalos pa smrtno obsodbe vojnega sodišča ni hotel podpisati. Izjavil je, da je kazen vojnega sodišča popolnoma primerna, vendar smrtno kazni ne bo podpisal, ker ne more svojega visokega mesta takoj v začetku omadeževati s krvjo.

Katoliški prazniki na Češkem. Češki svobodomiselci so prva leta zelo ostro nastopili proti katoličanom. Prišlo je že tako daleč, da so odpravili nekatere katoliške praznike. S tem pa so vzbudili po celi državi veliko nezadovoljstvo tudi med lastnimi pristaši. Ljudstvo, ki je že stoletja praznovalo gotove praznike, kakor praznik sv. Štefana itd. se je novotariji uprlo s tem, da je te dneve praznovalo kljub temu, da jih je vlada proglasila za delavnice. Edino državni uradi so poslovali, seveda z veliko nejevoljo uradnikov. Sedaj so narodni socialisti, ki so najhujši sovražniki katoliške cerkve, uvideli, da se stoletnih običajev ne da ukiniti z vladno odredbo in so sami predložili načrt, da se prazniki, ki so jih bili odpravili, zopet uvedejo.

Sovjetske vojaške vaje ob rusko-rumunski meji. V začetku aprila so se pričeli veliki manevri ruske armade ob Dnestru. Rumunski listi popolnoma upravičeno domnevajo, da imajo ti manevri, ki se vsako leto vrše ob meji, značaj propagande, s katero hočejo vplivati na ljudstvo, zlasti v Besarabiji in ga navdušiti za Rusijo.

Poboji med domačini v Indiji. Vso veliko, bogato Indijo imajo v oblasti Angleži. Toda tudi Indijcem se je že pričelo svitati in mnogo jih je, ki bi se čimprej radi znebili angleškega gospodstva. Te podpirajo tudi ruski sovjeti in jih bujskajo na odpor proti Angležom. Angleži, ki čutijo, da je njihova oblast v nevarnosti, so dali domačinom vedno več samouprave (avtonomije). Toda ti so pa postali nesložni in pričeli so se med seboj prepirati za te drobtine, ki so jim jih vrgli Angleži. Na veliki

petek je prišlo v Kalkuti med njimi do hudih pobojev. Če bi ne bilo Angležev, bi bili poboji med domačini zahtevali stotisoče žrtev. Razumljivo je, da so domači prepri med Indijci Angležem zelo po volji, ker bodo njihovo moč le še bolj utrdili.

Mirovna pogajanja v Maroku. Med Abdel-Krimom, vodjo Marokancev na eni strani in med Francozi in Španci na drugi strani so se pričela mirovna pogajanja. Pravijo, da je položaj za Marokance zelo ugoden in da ne bodo preveč popustljivi.

NAZNANILA

n Srednja vas v Bohinju. Kat. prosv. društvo »Savica« priredi v nedeljo dne 25. aprila ob treh popoldne narodno igro »Za pravdo in srce«. Tvarina je povzeta iz zgodovine kmetijskih uporov na Dolenjskem iz časa Matija Gubca, zatorej zelo zanimiva. Igra se ne bo ponavljala. K obilni udeležbi vabljani.

n Sentjur pod Kumom. Katol. prosvetno društvo priredi na Jurjevo nedeljo, 25. aprila, veseligo »Trije snubci«, kuplet »Smolare« in petje: Colničku, Mladini ter Eno samo tiho rožo.

n Vrhnik. V nedeljo, dne 2. maja 1926, ob 3. uri popoldne se vrši v Rokodelskem domu na Vrhnik občni zbor okrajne Kmetijske zveze za sodni okraj Vrhnik.

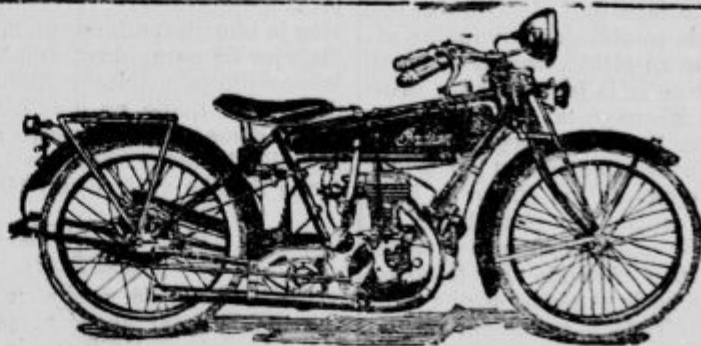
n Prosvetno društvo v Senčurju pri Kranju priredi v nedeljo, 25. aprila 1926, popoldne ob treh v Ljudskem domu igro v petih dejanjih »Pozna pomlad«.

n Prostovoljno gasilno društvo na Polci priredi dne 2. maja 1926 ustanovno vrtno veselico na Polci. Za dobro zabavo skrbi in k obilni udeležbi vabi odbor.

n Zadruga krojačev, krojačic in sorodnih obrtov v Ljubljani opozarja svoje zadrugnike, da se vrši zadrugi zbor v nedeljo, dne 25. t. m., ob 9. uri popoldne v stekleni dvorani hotela Union. Načelstvo prosi za polnoštevilno udeležbo.

n Skofja Loka. V soboto, dne 24. t. m., na dan sv. Jurja, se vrši vsakoletni pomladanski sejem. Vabite se, živinorejci, da prženete svojo živino na semenj, kajti kupcev bo dovolj. Semeni sv. Jederti je pokazal, da se tudi v Skofji Loki lahko in dobro proda živina. Vabite se kupci in mesarji.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti naročstvu i. t. d.

Motorno kolo znamke Indian Prince, ki je gl. glavni dobitnik loterije za Orlovski stadion. Stane 20.000 Din. Zrebanje se bo vršilo 30. maja. Če ga hočeš zadel, kupi sročke. Ena stane 10 Din. Piši ponje na uredništvo Domoljuba.

IZOBRAZBI

Fantovski večeri v pismih.

SOSEŠČINA.

V tem oziru — kot rečeno — je bilo med nekdanjimi »sosedmi« marsikaj drugače. Kar je enega težilo, to je občutil tudi drugi, kar je enemu prineslo veselje, tega se je veselil tudi drugi od srca. Kakor o prvih kristjanih bi smeli reči v mnogem oziru tudi o nekdanjih sosedih na vasi: Vsem je bilo vse skupno. Tudi pravega sočutja — zlasti ob izgubi ranjkih — je bilo mnogo več med ljudmi, čeprav še niso poznali tiskanih žalnih obvestil. In če so ljudje pomagali drug drugemu, niso precej gledali na kako plačilo ali zaslužek. Zadovoljni so bili s starim »Bog lonej«; pa še pri tem »Bog lonej« niso pričakovali, da bi jim moral Bog kaj posebnega dati za njihovo dobro delo. Zakaj vedeli so, da je dolžnost vsakega človeka, da bližnjemu pomaga po svoji moči do smrti.

In glej, dragi fant, tu zadeneva tudi na korenino, iz katere je poganjala nekdanja sočutna ljubezen med sosedi. Ljudje so se zavedali, da so vsi otroci enega in istega nebeškega Očeta, ki da solncu sijati nad dobre in hudobne, deževati nad pravične in krivične, ki zagotavlja, da kar storimo bližnjemu, bo sprejel, kakor da smo Njemu storili. Živo so čutili, da so vsi odkupljeni z dragoceno krvjo Jezusovo na križu, da je duša vsakogar namenjena za večno srečo pri skupnem Očetu in da je Gospod ljubezen do bližnjega zapovedal vsem, ki hočejo biti Njegovi učenci.

In prav v tej veri je rešitev tudi za sedanje dni, če hočemo ohraniti, oziroma obnoviti nekdanjo sosesčino.

Ljudje morajo pojmiti svojega bližnjega tako kakor pojmuje dober otrok svojo mater. Mislimo si dobrega sina in dobro mater. Kakšno je njuno medsebojno razmerje? Ali sta si tuja med seboj? Ali mati kriva svojo ljubezen do sina in sin svoje ljubezen do matere? Pri Bogu, da nel sin vidi v materi nekaj velikega, spoštovanja vrednega in mati vidi v sinu nekaj večjega, kar zasluži vso njeno ljubezen. Zares! Slaba mati, ki bi imela svojega otroka za tujca in še slabši sin, ki bi obnašal nasproti materi kakor tujec, koendar ve, da mu Bog po materi razodeva svojo ljubezen, da mu je mati za Bogom največja dobrotnica.

Sin in mati torej presojata drug drugega v luči svete vere. Te vrste naočnikov, pravi moder mož današnjih dni (Nemec Gerster), bi morali nataktniti tudi današnjemu človeštvu na splošno. Ljudje naj bi presojali vsakogar tako, kakor je Kristus presojal svojega bližnjega. Njemu je bil v resnici vsak človek, s katerim je prišel skupaj, pravi brat v Bogu Očetu. Veselje je napolnilo njegovo srce, kadarkoli je zagledal nedolžnega otroka ob misli, da mu je ta otrok, čigar angel varih gleda obličje nebeškega Očeta, brat po tem dobrem Očetu. Veselje je napolnilo njegovo srce, kadarkoli je zagledal brata, bolnika, grešni-

ka ali grešnico in še tako zapuščenega cestinarja. Zakaj tudi v najbolj zanemarjenem človeku je gledala po Bogu svojega brata. Zato ga je sočutno tolažil, pomagal, bodril, odpustal mu grehe. Celo tiste, ki so ga zapeljani preganjali, je smatral za svoje brate in kot za brate še umirajoč zanje molil. In kakor Kristus tako so delali sveti Frančišek Asiški, sv. Elizabeta Turinška, sv. Vincencij Paveljski, Don Bosko in nešteti drugi. Njih življensko vodilo se je glasil: »Karkoli storite kateremu tedaj najmanjših bratov, meni storite.«

Dal Bog, da bi te naočnike vere znova nataknil tudi sedanji rod. Zakaj v tem nauku je poglobljena rešitev takoimenovanega socialnega vprašanja za mesta in deželo. — Če n. pr. gledam otroka z naočniki vere, potem mi otrok ni več kup kosti in mesa, ampak najodličnejša stvar božja, v katero je razlita po neumrjoči duši podoba Boga samega. Če pa to, potem gledam na otroka s svetim spoštovanjem, ne upam si ga zmerjati, pretepati ali sicer zlohotno z njim ravnati. In kar velja o otroku, velja o vsakem tudi najbolj neznanem človeku pred svetom. Njegova vnajost me morda vsled neskladnosti, brezobzirnosti, surovosti, neoglajenosti in neolikanosti, občutljivosti in sebičnosti močno odbija; toda vera ga mi predstavi drugače. Z naočniki vere vidim v vsakem človeku, četudi je revnega in nizkega stanu, neko višje dostojanstvo. Vera mi pravi, da je od Boga in zopet za Boga ustvarjen. Bog ga obsipa z milostmi. Da! Neumrjočo dušo mu je ustvaril in ena sama duša je vredna več kot ves svet in vsaka duša je odročena z rešitjo krvjo Kristusovo. Zato ne smemo nikogar prezirati, nikogar zaničevati, pač pa mu kazati svoje spoštovanje in vsakovrstno naklonjenost. In v tej naklonjenosti želi sebi in Tebi, dragi fant dobrih sosedov starega kova, in želi, da bi bila tudi midva drugim vedno dobra soseda. Tvoj vaški učitelj.

Iz življenja judov.

Judje in krščanstvo: »Edini naš sovražnik« tako je med drugim govoril jud-rabinec pred 50 leti na sestanku v Frankobrodu, kjer imajo Judje iz vsega sveta svoj sestanek vsakih 100 let — »edini naš sovražnik je krščanska cerkev. Zato moramo biti nad vse skrbni, kako bi mogli zanetiti v tej cerkvi svobodomiselnega duha, brezverstvo, razkol. Treba je, da judje izrabijo vsak prepir in razpor med krščanskimi cerkvami. Pred vsem pa moramo napovedati boj duhovniški. Začnimo se javno boriti zoper duhovnike s tem, da jih osumničimo in osmešimo, ko skrbno zasledujemo in odkrivamo padce njihovega zasebnega življenja... Judje morajo zavzeti učiteljska mesta v vseh krščanskih šolah in vzgojnih zavodih. Cerkveno premoženje mora preiti v roke judov. Pregnati je treba kristjane iz vseh vplivnih mest v državnih službah.« —

Judje in tisk: »Če je zlato prva vele-sila tega sveta — je nadaljeval omenjeni rabinec — je brez dvoma druga velesila tisk. Zato se morejo vresničiti naši načrti šele takrat, ko bomo imeli v svojih rokah ves tisk. Zato so judje dolžni delati na to, da v vsaki državi spravijo v svoje roke izdajanje dnevnikov. S pomočjo političnega časopisja moramo ustvarjati javno mnenje in ga voditi izključno po načelih naših zahtev. Na ta način bomo odstranili korak za korakom vpliv krščanstva na javno življenje.« —

Koliko je Judov: Leta 1922 je bilo vseh judov 13.670.000. Od teh pripade Evropi 10.328.000. Največ jih je v slovanskih pokrajinah in sicer: v Rusiji 3.500.000, na Poljskem 3.100.000, na Češkoslovaškem 350.000, v Jugoslaviji 65.000, na Bolgarskem 40.000, na Litvanskem 220.000, v Letiji 80.000, tako, da pride na Slovane 9 milijonov 695.000. Z ozirom na posamezna mesta jih pride največ na Solun (35%), Varšavo (33%), Budimpešto (22%), New York (18%), Dunaj (14%).

Iz bojov katoličanov za versko šolo.

Francoska brezverska vlada je nedavno sklenila, da odpravi vse šole za male otroke v novo pridobljeni Alzaciji Lotaringiji in sicer v krajih, kjer ni vsaj 2000 prebivalcev, izvzemši, da občina hoče sama vzdrževati take šole. Storila pa je vlada ta sklep le zato, ker je vdela, da so večine teh šol v rokah samih katoliških učiteljev (od 89 šol jih je 86 takih, v katerih poučujejo katoliške šolske sestre), dasi je na zunaj govorila, da jo sili k temu potreba varčevanja. Z ozirom na to pa je dognal poslanec Schumann, da ima Francoska na svojem lastnem ozemlju 2522 državnih (brezver. šol), ki jih ne obiskuje niti po 10 učencev, 1047 šol, ki imajo manj kot 5 učencev, 50 šol v pokrajini Ardeche z 2 do 3 učenci, 14 šol v Vondée-j, ki nimajo niti enega učenca. V očitnem takim dejstvom je seveda poslanec predložil francoski vladi oster protest zoper ukinitve katoliških šol v Loreni in je tudi uspel.

Usoda doktorske razprave o Lurdu.

Vodivni katoliški list na Portugalskem »A Epoca« pripoveduje tole zanimivost:

Medicinec Azevedo do Souto je napisal svojo doktorsko razpravo »O Lurdu in zdravniški vedi«. Njegovo delo je medicinska fakulteta odobrila in medicinec je postal doktor zdravilstva. Raktor tega vseučilišča, ki je zagrizen nasprotnik katoliške vere, je vložil proti imenovanju novega doktorja ugovor pri ministru. Minister za uk in bogočastje Helder Ribeiro je res ugodil rektorjevemu ugovoru in uničil doktorsko čast mlademu zdravniku Azevedo do Souto. Minister je utemeljeval svoj odlok s tem, da je doktorska razprava verskega značaja in nima nič opraviti z znanostjo.

Arzenodo de Sonto pa se je pritožil na najvišje sodišče, ki mu je dalo prav. Sodišče je odločilo, da je ministrov odlok nezakonit, ker so vseučiliški profesorji medicine spoznali razpravo za dobro in strogo znanstveno in nima niti rektor niti minister pravice tega odloka izpreminjati.

Tako je mladi neustrašeni katoliški zdravnik zašel portugalskim jakobincem novo blamažo.

Pri tej priliki spominjajo listi, da se je podoben slučaj dogodil že leta 1912. v

Patrick A. Seehan:

Nodlag.

Povest irskega dekleta.

»Če bi jo vzeli za dekle, bi ji mogla tista, ki pride v hišo — tako nežno je označil Donal svojo bodočo ženo — vsak čas na štiri tedne odpovedati službo in jo pogosti po svetu.«

»Saj se šališ, Donal!« je rekla gospa Hegarty. »Da bi mogla Nano kaj storiti, česar bi ti ne hotel! In vsa neumna je nate!«

»Ali ni rekla, Kate,« je dejal njen mož, »ko so jo prišli Begleyjevi snubit, da bo vzela Donala Connorsa in nikogar drugega na vsem svetu, in da rajša berači z njim od hiše do hiše, kot da bi nosila pri drugem svilo in baržun.«

»Da, rekla je,« je pritrdila gospa Hegarty, »in še več. Meni sami je večkrat dejala, da se omoži za Donala ali pa za nobenega. In on jo hoče sedaj zatajiti, kakor bi mu bila popolnoma tuja.«

»Jaz nečem Nane zatajiti,« je odgovoril Donal, ki ga je ta obdolžitev vznemirila, »toda niti moj oče, niti jaz nečeva siroti krivice storiti.«

»Kaj je ta ubogi otrok sirota?« se je gospa Hegarty oprijela njegove besede. »Saj pravijo, da sta njen oče in mati — Bog naj ju kaznuje! — živa in zdrava v Ameriki.«

Pri tem je ostro pogledala staremu Edmond Connorsu v oči.

»Kako morejo to reči,« je odgovoril Connors, »ko nihče razen Boga ne ve, kdo sta njen oče in mati?«

»Seveda, seveda,« je rekel stari Hegarty, »toda ljudje si pripovedujejo najčudovitejše reči. A če je res, tedaj bi ti bil gotovo zadnji na Irskem, ki bi jo sprejel pod svojo pošteno streho.«

Donal se je zašel nemirno premikati na stolu in očetu se je povečala belota v očeh, toda sicer je ostal na zunaj popolnoma miren.

»Nikoli se ne brigam za to, kaj ljudje govorijo,« je rekel. »Saj ne puste nikogar pri miru. Toda kaj pravijo, gospa Hegarty? Kajti bolje je, da povemo resnico, kot da jo skrivamo.«

»Povej mu, Kate!« jo je silil Hegarty. »Zeni se to bolje posreči.«

Kate ni tega nikakor mogla izprevideti; ona ni mogla razumeti, da bi se tukaj moral ravno ženski spol vmešavati.

»Ah, pustimo to!« je rekla, natikaje si kapuco svojega črnega plašča. »Končajmo to reč, ko se ne moremo domeniti.«

Tedaj je njen mož pogledal zelo odločno, kakor bi hotel storiti veliko žrtev.

»Čakaj, Ned, da ti nekaj povem. Tebi in tvoji ženi dam trave še za eno ovco in novo pernico, na kateri ni še nihče ležal, če spraviš iz hiše to — hotel se je poslužiti robatega izraza, pa pogled iz ostrih, plavih starčevih oči ga je zadržal in dejal je — dekletce.«

Edmond Connors je vstal, kar je bilo znamenje, da so se pogajanja končala, toda Hegarty ga je prijel in zopet potisnil na stol.

Franciji. Dr. Jeanne Bon je napisala razpravo »O nekaterih lurskih ozdravljenjih«. Ne, da bi se bila v razpravi dotaknila nadnaravne pomoči, je s čisto zdravniškega stališča razpravljala o 17 slučajih jetike, 2 slučajja raka in enem slučaju zloma noge in popisala bolezni in zdravniške preiskave. Na tej podlagi je izčrpno obdelala vprašanje ali je mogoče razložiti lurska ozdravljenja s sedanjimi znanstvenimi dognanji o histeriji in živčnih boleznih.

Samo radi besede »Lurd« so tedanji

profesorji odklonili odobritev te doktorske razprave, dasi je nekateri niti pogledali niso. Jeanne Bon je morala napisati novo razpravo in dobila red »odlično«. Neki vseučiliški profesor, ki je skušal tolažiti medicinko, ki je vse svoje študije odlično dovršila in jo je zavrnitev hudo zadela, je dejal: Zavrnitev ni veljala vam, tudi ne vašim sposobnostim, ampak izključno le predmetu, o katerem ste razpravljali.

»S teboj, Ned Connors, je za zlodja težko kupčevati. Mi bomo odnehali. Toda,« je rekel slovesno in dvignil prste, da okrepi svoje besede, »če bo iz tega kaj hudega, boš kriv ti, ne jaz.«

»Nič hudega se ne more zgoditi,« je rekel Donal, »razen tistim, ki hočejo hudo. In ti naj se varujejo!«

Tako je tedaj usoda odločila, da Nodlage ne bodo pogнали v svet beračih vsakdanjega kruha, temveč da bo dobivala stanovanje, obleko in hrano, ne kot dekla, ampak kot pravi ud družine. Ona sama, ubogo dete, ki se je sedaj razcvitala iz otroka v dekle z vsemi sanjami in željami in upi te dobe, ni ničesar vedela o vsem, kar so ljudje domnevali o njeni skrivnostni preteklosti ali sklepali o njeni negotovi bodočnosti. Jokala je malo, ko sta Owen in njegova sestra s poljubi in solzami in drugimi znaki ljubezni stopila preko praga starega doma, kamor sta se mogla vrniti le še kot tučca, nato pa je šla po svojih vsakdanjih opravkih kot navadno. Vsako jutro je pobrala svoje obrabljene knjige ter odšla v šolo, ki se je skrivala za mejo tam blizu pri mostu Own-an-aara, ter se učila iz svojega abecednika, da je stari učitelj občudoval njeno ubogljivost in razumnost. Zvečer se je vračala k skromni večerji, ki je obstajala iz krompirja in mleka, in k toplemu, ljubljenu družinskega ognjišču, kjer je postajala od dne do dne dražja. Včasih se ji je vračala stara navada in večkrat je obstala pri mostu, da prisluškuje daljnemu glasu, ali je sredi berila o porednem otroku, ki je imel navado reči »Mi ni nič mar«, nenadoma prenehala, položila prst na uho in prisluškovala. Stari učitelj, ki je bil nekaj slišal o njeni povesti, jo je pomilovalno pogledoval, njeni tovariši pa so se suvali: »Vilini otrok zopet poslušaj duhove. Kdaj neki pridejo, da jo odnesejo?«

Storžek.

Otroška pravljica.

XX.

Rešen ječe, se napoti Storžek, da bi se vrnil v Sojokino hišo, a med potjo sreča grozno kačo in potem se ujame v skopec.

Predstavljaite si Storžkovo veselje, ko se je začutil svobodnega. Ne da bi se mudil in prodajal zijala, je zapustil koj mesto in ubral pot, ki bi ga morala pripeljati do Sojokine hišice.

Ker je bilo deževno vreme, je bila cesta vsa mlakušasta in blatna, da bi se človek pogrezal do kolen. Toda dondek se za to ni zmenil. Cnan od hrepenenja, da bi spet enkrat videl svojega očka in svojo sestro z modrimi lasmi, je skokoma tekkel ko lovski pes in blato mu je štrkalo na čepico in čez. In ko je tako tekkel, je govoril sam pri sebi:

»Koliko neprilik me je zadelo... Pa jih zaslužim, ker sem res trdoglav in občutljiv... in hočem napraviti vedno vse po svoji glavi, ne da bi poslušal one, ki mi hočejo dobro in so tisočkrat bolj razsodni ko jaz!... Trdno sklenem, odslej naprej premeniti živ-

Razno.

Nevarne gosencice. — V Južni Afriki so se pojavile cele armade črnih gosencic. V 30 kilometrov široki fronti se bližajo nekemu velikemu mestu in požrejo med potjo vse, kar je zelenega. Poslali so nadnje pline, ogenj, dim, kokoši, gosi, race in tako dalje. V Južni Afriki so na take napade že navajeni, ne sicer od strani gosencic, pač pa od strani kobilic in mravelj. Nad armadami gosencic plavajo nepregledne jata vsakovrstnih ptic; to je pojedina.

Kokoš in jajca. Kokoš znese v prvem letu okoli 20 jajec, v drugem 120, v tretjem 130, v četrtem 100, v petem pa samo še 60.

Dolga cesta. Cesta Broadway v New Yorku je bila znana doslej kot najdaljša mestna cesta: 5 km je dolga. Sedaj je pa najdaljša cesta v Chicagu, meri 30 kilometrov.

Italijanskih izselencev je bilo lani 312.000; od teh jih je bilo 208.000 v razne evropske države, 104.000 pa v prekmorske dežele.

Turkinje se ne smeje več po starem oblačiti, temveč na evropski način. Tako zahteva paša Kemal, predsednik Turčije.

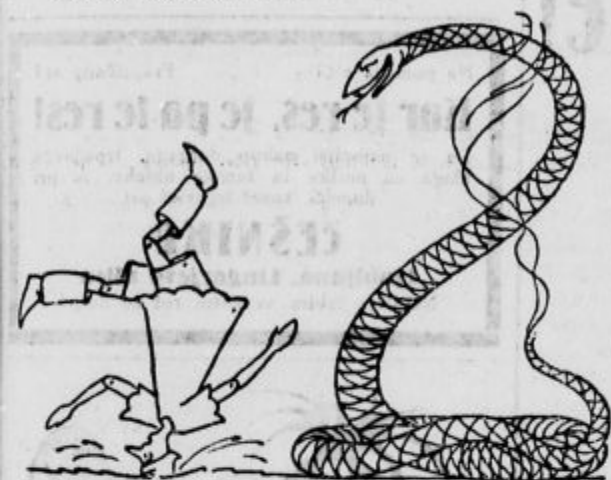
Prijatelj psar. — Neki Anglež je zapustil svoj nečakini 2.750.000 dinarjev pod pogojem, da pa na njegovega psa in da skrbi zanj. Če dolžnost zanemari, bo oskrbnik iz zapuščine poiskal koga drugega, da bo skrbel za psar.

Proti težaji! Borba za severni tečaj se je že spet pričela. Nam že znani raziskovalec Amundsen bo če priti na severni tečaj zrakoplovom »Norgeg«, ki so mu ga zgradili Italijani. Norge je plaval v Italijo na Angleško in v Rusijo ter se poda od tam na otočje Spitsberge, kje jo bo čakal Amundsen. V sredi ali na koncu ma bo odplul proti tečaju, ameriške dežele Alaske pa hoče leteti proti tečaju Avstralec Wilkins, in cer v aeroplanu. Dan teden bomo priobčili vsem tem daljši članek.

ljenje in postati vzoren in ubogljiv... Dovolj sem sedaj lepo spoznal, da otroci, ki so neubogljivi, škodijo sebi in ne dosežejo nikdar ničesar v svoje dobro. In moj očka me je čakal?... Ga li dobim v Sojkini hiši? Toliko časa ubožca že nisem videl in se kar topim od želje, da bi ga obsul s tisoč ljubeznivosti in ga končal s poljubi! In Sojka, mi li odpusti grdi čin, ki sem si ga usodil narediti? Misliti moram, koliko pozornosti in ljubeznive skrbi sem bil pri njej deležen... in misliti, če sem danes še vedno živ, se moram zahvaliti njej!... O, jeli mogoče kje bolj nevaležen otrok in bolj brez srea, kot sem jaz?...

Ko je tako govoril, se je nenadoma prestrašen ustavil in stopil štiri korake nazaj.

Kaj je zagledal?...

... in noge so obvisle navpično v zraku.

Zagledal je ogromno kačo, raztegnjeno čez cesto, ki je imela zelen lev, oči ognjene in preluknjane, iz katerega se je kadilo ko skozi line dimnika.

Nemogoče si je predstavljati strah dondkov, ki so je oddaljil več ko pol kilometra in sedel na skalo, ki jo je grčel, čakajoč, da bi šla kača po svojih opravkih in pustila prost prehod.

Čakal je eno uro, dve uri, tri ure, a kača je ostala na mestu in tudi oddaleč se je videl rdeči blesk

njenih ognjenih oči in stober dima, ki se je dvigal iz repa.

Tedaj se je Storžek, domišljajoč si, da ima pogum, približal na par korakov razdalje kači in ji je s sladkopriljubljenim in tenkim glasom rekel:

»Oprostite, gospod Kačon, ali bi bili tako prijazni in se na oni strani toliko umaknili, da bi mogel mimo?«

Kot bi rekel zidu. Ni se ganil.

Nato je Storžek ponovil z istim glasom:

»Vedeti morate, gospod Kačon, da grem domov, kjer me čaka moj očka, ki ga nisem že toliko časa nič videl... Boste tedaj tako prijazni, da bi lahko nadaljeval svojo pot?«

Čakal je znak odgovora na svoje vprašanje, a odgovora ni bilo — nasprotno: Kačon, ki je izgledal dolge in poln življenja, je postal nepremičen in mrzel. Oči so se mu zaprle in rep je prenehal kaditi.

Jeli res mrtev?... se je vprašal Storžek in si pomel roke od velike zadovoljnosti in ne da bi dalje čakal, se je pripravil, da bi ga preskočil in tako prišel na ono stran ceste. Toda ni še zanesel noge, ko se je Kačon nenadoma vzravnil ko sprožena vzmet in dondek, ki se je preplašeno po rakovo umikal, se je spetaknil in padel na tla.

Padel je pa tako nesrečno, da mu je obličala glava v cestnem blatu in so noge obvisle navpično v zraku.

Ob pogledu na dondka, ki je stopical na račun možganov po glavi z neverjetno hitricco, je pograbil Kačona tak krčevit smeh, da se je smejal, smejal, smejal in mu je pod pritiskom smešne sile počila žila na prsih in je potem res poginil...

Nato je začel Storžek spet teči, da bi prispel pred nočjo v Sojkin dom, a ker ni mogel na cesti več prenašal ostrih ujedov silne lakote, je skočil na polje, da bi utrgal par češulj grozdja moskatelca. Da bi ne bil tega nikdar storil!

Komaj je dospel pod trto in — k r a k... sta mu stisnili dve ostronazobčani železi noge, da je videl vse zvezde, kar jih je bilo na nebu.

Nesrečni dondek je bil ujet v skopec, ki so ga nastavili tja neki kmetje, da bi jim s svojimi zobmi zgrabil par velikih kun, ki so bile pravi bič božji vsem kurnikom v okolici.

S padalnim dežnikom se je spustil Nemec Knorr z aeroplana dol in sicer iz višine 3000 metrov. — Srečno je prišel na tla, a daleč proč od tiste točke, ki je bila navpično pod aeroplanom; tako so ga zanesli vetrovi.

Dohodki Svetega leta. Italijanski listi poročajo, da so pustili lani tuji v Italiji tri milijarde lir in pol. Če je število dobička le ena sedmina, je to že 500 milijonov lir ali okoli 1150 milijonov dinarjev.

Nova vrsta španske bolezni. Na Angleškem se je pojavila nova vrsta španske bolezni, ki grozovito razsaja. V škotskem mestu Glasgow, ki šteje nad milijon prebivalcev, je polovica ljudi v postelji. Bolnišnice so prenapolnjene. Bolezen zdela bolnike že v par urah tako, da se onesmogli zgrudijo. V Londonu so našli več ljudi, ki so ležali nezavestni na cesti.

Dolg post. Mlad možki v Berlinu, Jolly se piše, se je postil 44 dni; bil je zaprt v neki kavarni, pod strogim nadzorstvom in ni dobival nobene hrane. Med tem časom si ga je ogledalo okoli 300.000 ljudi, plačali so pa okoli 250.000 dinarjev vstopnine. Večino je dobil Jolly. Med postom je shujšal za 15 kilogramov. Ko se je nehal postiti so mu dali najprej čisto juho in so ga prepeljali v bolnico, da zopet okrevi. Torej se je postil, da more živeti. Sedaj ga hoče nekdo drugi prekositi in se hoče postiti 50 dni.

d »Brezalkoholna Produkcija«, Ljubljana, Poljanski nasip 10/VI, pošlje vsakemu naročniku »Domoljuba« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo vam žal!

Priporočamo

Kolinsko cikorijo

Meh za smeh.

Temna, črna noč. Lije, kakor iz škafe. Trujen popotnik stoji sam na samotni cesti. Ves obupan gre dalje in pride do razpotja. Tam je stalo neko znamenje in hotel je prebrati, kaj je tam napisano. Ali je naj to prebere v tej temni noči. Nane vse moči, spleza z veliko težavo po reženem kolu, prižge vžgalico in bere: Pozor, sveže prepleskanol!

Ona: »Ali se spominjaš, ljubi možek, da tem mestu si mi pred 25 leti prisegel večno zvestobo.«

On: »Da, da, baje se je na tem mestu pripetilo največ nesreč.«

Gost vprašuje vratarja v hotelu za cene sob.

Vratar mu odgovori: »Soba v prvem nadstropju stane trideset dinarjev, v drugem dvajset in v tretjem deset dinarjev.«

Gost se zahvali in hoče oditi. »Ali vam cene niso pogodu?« vpraša vratar. »Cene so mi že prav, ali hotel mi ni zadosti visok.«

»Emil, danes pred desetimi leti sva se v vojni poročila.«

»Da, da, svetovna vojna je pustila mnogo nesrečnih posledic.«

A.: »Koliko stanejo jajca?«

B.: »Komad dva dinarja, ubita pa pol-dinara.«

A.: »Torej prosim, ubijte mi jih deset.«

Dve dami sta peli dvospev na neki veselici. Gospod, ki mu pa petje ni ugajalo, pravi svojemu sosеду: »Ta belo oblečena dama poje prav grdo, ali ni res?«

»Oprostite,« je ta odgovoril, »jaz moram biti nepristranski, to je moja sestra.«

»Ne zamerite,« se opravičuje gospod,

»jaz nisem mislil te belo oblečene, pač pa ono v modri obleki.«

»Tu pa govorite popolnoma resnico,« je odgovoril soséd, »tej modro oblečeni sem že jaz to večkrat rekel, ona je namreč moja — žena.«

»Takoj mi pokaži pismo,« pravi mlada žena svojemu soprogu. »Vidim, da je pismo pisala ženska roka in ti si od strahu postal naenkrat blede.«

»Res je. V pismu je namreč račun tvoje šivilje.«

DOBRO BLAGO!

NIZKE CENE!

»OBLAČILNICA«

manufaktur, trgovina na debelo in drobno
Ljubljana, Miklošičeva cesta 7

ima najlepšo in največjo izbiro raznega sukna, hlače, volnenega blaga za ženske obleke, barhenta, flanele in drugega perilnega blaga

po izredno nizkih cenah.

Naročniki »Domoljuba«, kupujte manufakturno blago le pri »OBLAČILNICI«.

Lepe in moderne **štofe in kamgarne**
kupite najceneje in v bogati izbiri pri **MIHAJLO**
LAPUH, ŠKOFJA LOKA, Spodnji trg. 2501

Postranski zaslužek primerno za vsa-
kogar. - Pojasnila
proti znamki za 1 Din »Propaganda«, reklamna
družba z o. z., Ljubljana, Šelenburgova ulica 7/II.

Kolesa Peugeot v kvaliteti in ceni brez-
konkurenčni. - **LAHKI**
MOTOCIKLI 1 1/2 HP Din 6975, 2 1/2 HP Din 12.250.
Izdelki staro znane svetovne znamke. — Dobava
promptna od glav. založbe: **O. ŽUZEK, Ljubljana,**
Tavčarjeva ulica št. 11.

V vsako hišo Domoljuba!

Ta deček je srečen in vesel.
Pomagal je materi pri pranju
perila s

ZLATOROG
terpentinovim milom
in našel v milu pristen
zlatnik!

**Kdor išče
— najde!**

K O K S

vseh vrst, samo najboljše svetovne znamke,
ter prani in sežani nemški kovaški premog
kupite najceneje pri

D. ČEBIN,

SKLADIŠČE: METELKOVA 19

(koncem bivše belgijske kasarne). Odprto
od 1/2 8 do 12 in od 1/2 2 do 5. ure.

Ne pomaga nič!

Prepričajte se!

Kar je res, je pa le res!

Da je najboljši nakup dobrega, trpežnega
blaga za moške in ženske obleke, le pri
domači, znani trgovini pri

ČEŠNIKU

Ljubljana, Lingarjeva ulica

Največja izbira svetlih rut in čerpi

Trpežni **PALMA**-kaučuk pete in podplati so
napravljeni iz najboljših surovine, varujejo Vaše
obuvalo, so trikrat trpežnejši kot usnje in vam
omogočajo elastično hojo. — Ni razkošje, ampak
neobhodna potreba vsakega človeka.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Tel. št. 57, 979 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poslovnega čekovnega urada za Slovenijo
št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—, vloge nad Din 200.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje
tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.